

AKADEMIN FÖR HÄLSA OCH ARBETSLIV
Avdelningen för socialt arbete och psykologi

Hur tiggeri konstrueras som ett socialt problem i den massmediala debatten

Sofia Ekfäldt
Thomas Nyman

2015

Examensarbete, Grundnivå (kandidatexamen), 15 hp
Socialt arbete
Socionomprogrammet
Examensarbete i socialt arbete

Handledare: Dimitris Michailakis
Examinator: Sam Larsson

Abstract

Author: Sofia Ekfäldt & Thomas Nyman

English title: How begging is constructed as a social problem in the media debate

Begging has been discussed in many arenas of society, not least in the media arena. In these discussions both solutions and causal explanations go apart. This study's aim was to investigate how different players in the Swedish *newspaper debate* constructed begging as a social problem. The theoretical starting point for the study was *social constructionism* which argues that the world is constructed in the human consciousness, and their perceptions and understandings is a product of the social interaction. *Social problems* arise only when someone is claiming anything in connection with the problem, and this win favor with the public. In this study, articles from Aftonbladet and Dagens Nyheter was analyzed. As analytical tool the *perspective analysis* was used, which is advocated for the study of social problems. The analysis tool has meant the ability to break apart the material and analyze various actors' perceptions of the causes of begging, its extent and solutions. This have crystallized two types of positions; those who describe that begging should be banned and those who describe structural explanations.

Keywords: Begging, social problems, social constructionism, media / newspapers, claiming formulation

Sammanfattning

Tiggeri har diskuterats på många arenor i samhället, inte minst på den massmediala arenan. I diskussionerna går lösningar och orsaksförklaringar isär. Studiens syfte var att undersöka hur olika aktörer i svenska *tidningsdebatten* konstruerade tiggeri som socialt problem. Teoretiska utgångspunkten för studien var *social konstruktionism*. Sociala konstruktivister menar att världen konstrueras i människans medvetande, uppfattningar och förståelse är en produkt av den sociala interaktionen mellan individer. *Sociala problem* uppstår först då någon grupp hävdar något i samband med problemet, och detta vinner gehör hos allmänheten. I studien analyserades artiklar ur Aftonbladet och Dagens Nyheter. Som analysverktyg användes *perspektivanalys*, vilket förespråkas för studier av sociala problem. Analysverktyget har inneburit möjligheten att bryta isär det insamlade materialet och analysera olika aktörers uppfattningar om tiggeriets orsaker, omfattning och lösningar. I resultaten och analysen av det insamlade materialet har två typer av positioneringar utkristalliserats; de som beskriver att tiggeri bör förbjudas och de som beskriver strukturella förklaringar på fattigdom och/eller diskriminering av tiggare.

Nyckelord: Tiggeri, sociala problem, social konstruktionism, massmedia/tidningar, anspråksformulering

Förord

Vi vill börja med att tacka vår handledare Dimitris Michailakis för den goda handledningen. Från början tyckte vi det var tufft men Dimitris har ställt upp och alltid gett oss snabb respons som alltid varit konstruktiv, ett stort tack! Vidare vill vi även tacka alla anhöriga som gett sitt stöd och hjälpt till under processen, det har varit till stor hjälp för oss. Ett stort tack till Mia för det ovärderliga stöttandet. Vi vill även passa på att säga att vi, uppsatsförfattare, har båda bidragit och varit delaktiga i uppsatsen. Detta har vi gjort sammantaget i lika stor utsträckning.

Sofia Ekfäldt och Thomas Nyman, maj 2015.

Innehållsförteckning

1. Inledning	1
1.1 <i>Bakgrund</i>	2
1.2 <i>Problemformulering</i>	3
2. Syfte	4
2.1 <i>Frågeställningar</i>	4
3. Relevans för socialt arbete	5
4. Centrala begrepp och begreppsförklaringar	6
4.1 <i>Sociala problem</i>	6
4.2 <i>Tiggeri</i>	6
4.3 <i>Anspråksformulering</i>	6
5. Uppsatsens disposition	7
6. Tidigare forskning	7
6.1 <i>Sökprocessen</i>	7
6.2 <i>Samhällets bilder av tiggeri</i>	8
6.3 <i>Hanteringen av sociala problem i det mediala rummet</i>	10
6.4 <i>Tiggeri som en laglig eller olaglig företeelse i samhället?</i>	11
6.5 <i>Sammanfattning av tidigare forskning samt reflektioner</i>	12
7. Teoretisk utgångspunkt	13
7.1 <i>Tillämpning av social konstruktionism i studien</i>	14
8. Metod	15
8.1 <i>Dokumentanalys</i>	15
8.2 <i>Urval</i>	16
8.2.1 Artikelurval	17
8.3 <i>Perspektivanalys som analysverktyg</i>	17
8.3.1 Analysschema	18
8.4 <i>Uppsatsens trovärdighet och generaliserbarhet</i>	19
8.5 <i>Etiska och moraliska överväganden</i>	20
9. Resultatredovisning och analys av empiri	21
9.1 <i>Funna positioner i konstruerandet av tiggeri som socialt problem i tidningsdebatten. Redovisning utifrån den första frågeställningen</i>	22
9.1.1 Positionering- förbudsanspråk	22
9.1.2 Positionering- strukturer och/eller diskriminering	24
9.1.3 Analys av positioner i tiggeridebatten	26
9.2 <i>Parametrar som beskriver konstruktioner om orsaksförklaringar, värderingar, ansvariga och förslag till lösningar när tiggeri konstrueras som ett socialt problem. Redovisning utifrån den andra frågeställningen</i>	
30	
9.2.1 Analys av orsaksförklaringar, värderingar, ansvarig och förslag till lösningar	34
10. Allmänna slutsatser och diskussion	38
11. Förslag till vidare forskning	42
11.1 <i>Metoddiskussion</i>	42
Referenser	44

1. Inledning

Tiggeri är ett dagsaktuellt och omdebatterat ämne men faktum är att fattigdom och tiggeri är något som har diskuterats i alla tider. Exempelvis väckte fattigdomsfrågorna stor uppmärksamhet under 1500-talet, i samband med de stora omstruktureringarna som samhället genomgick under denna period (Meeuwisse, Sunesson, Swärd, 2006, s.336). Samtidigt skedde en sekularisering av samhället, vilket innebar att arbetslinjen med starka arbetskrav ställdes mot kyrkans allmosetänk (Meeuwisse & Swärd, 2002, s.56). Generellt kan synen på fattigdom kategoriseras utifrån två olika perspektiv, teorier som hänför problemen till individen eller teorier vilka betraktar fattigdom som något som produceras och reproduceras av strukturella krafter i samhället (Giddens, 2003, s.282). Grunden som ligger nära till hands och som lyfts fram av massmedia till att tiggeri idag är ett så dagsaktuellt ämne, kan sättas samman med den ökande tillströmningen av EU-immigranter till Sverige under det senaste årtiondet.

Tiggeri som fenomen diskuteras idag på många arenor i samhället, till exempel i politiken, massmedia, forskarsamhället, socialtjänsten, den ideella sektorn och i sociala medier. I dessa diskussioner går både lösningar och orsaksförklaringar isär. I en artikel i DN uttrycker exempelvis en riksdagsman från Moderata samlingspartiet (M) den drastiska åsikten att tiggeri borde förbjudas (Littorin, 2015, 25 jan). Hans Swärd, professor i socialt arbete, har en annan åsikt och menar att det skulle innebära att man skjuter över problemet på någon annan (Zachariasson, 2014, 10 nov, uppdaterad, 2015, 18 jan). Bo Rothstein, som är professor i statsvetenskap, ger uttryck för en tredje ståndpunkt i frågan, nämligen att det inte är själva tiggeriet som borde förbjudas, utan att ge pengar till tiggare som borde kriminaliseras (Rothstein, 2013, 28 dec). Han menar att ge tiggare pengar endast dövar det egna dåliga samvetet utan att tiggarens situation förbättras (ibid.). Juristen Andreas Petterson framhåller i sin tur alla individers lika värde. Den svenska Socialtjänstlagen, SoL, innebär nämligen att det inte finns något undantag för vem som har rätt till insatser eller bistånd, oavsett härkomst, medborgarskap, etnicitet eller liknande (Petterson, 2014, 21 nov).

De olika åsikter som redovisas ovan illustrerar hur några aktörer beskriver tiggeri som ett fenomen. Det är lätt att konstatera att deras bilder över problematiken kring tiggeri som socialt problem skiljer sig åt. De har olika lösningar på problemen och sannolikt

även olika förklaringar om tiggeriets uppkomst. Hur något förstås och beskrivs är något som kan hänföras till den observerandes perspektiv (jfr. Michailakis & Schrimmer, 2014). Hur en aktör uppfattar ett visst fenomen beror bland annat på dennes teoretiska utgångspunkter, värderingar och inte minst dennes profession. Därmed kan socialarbetare och journalister beskriva och konstruera olika bilder av samma fenomen.

Att det finns många åsikter som går isär i debatten, där olika aktörer beskriver olika lösningar och olika orsaker till tiggeri är intressant i sig, men även utifrån ett samhällsvetenskapligt perspektiv. Hur har deras bilder av samma fenomen vuxit fram och konstruerats, samtskapat olika beskrivningar? Det är uppenbart att när fenomenet tiggeri konstrueras som ett socialt problem så får det konsekvenser för såväl tiggare som för övriga medborgare i samhället. Mot den bakgrunden är avsikten med denna uppsats att studera hur olika aktörer uttrycker sig i den massmediala debatten om tiggeri.

1.1 Bakgrund

Synen på tiggeri som fenomen har kommit att förklarats olika beroende av historisk kontext. I tider av nöd har repressionerna mot tiggare ökat i samband med att antalet som tigger har ökat (Meeuwisse & Swärd, 2002, s.27-30). Under bättre tider i samhället har också synen på personer som tigger fyllts med en mer positiv innebörd. Under den katolska medeltiden var tiggeri ett naturligt inslag i samhällslivet. Levander (1934, s.158) beskriver att det rent av kunde diskuteras om vem som egentligen var den riktiga välgöraren: den som ger, eller tiggaren som ger den andre en möjlighet att göra en god gärning (ibid.). Först under slutet av 1800-talet definierades tiggeri som ett socialt problem, vilket också krävde insatser från samhällets sida (Meeuwisse & Swärd, 2002, s.31). Då blev utsatta barn, ensamma mödrar, tiggande och missbrukande män föremål för samhällsdebatten (Swärd, 2004, s.355). Denna debatt brukar gå under namnet "den sociala frågan" och i grunden handlade den om att göra det bättre för utsatta människor (ibid.). Att trycktekniken hade utvecklats och nya sätt att beskriva sociala problem bidrog (ibid.). Trots det var verkligheten förmodligen helt annorlunda, en otydlig fattigvårdslagstiftning innebar ett svagt stöd för de utsatta (Swärd, 2004, s.358). Runt sekelskiftet mellan 1800- och 1900- talet var möjligheterna till hjälp ifrån samhället mycket begränsade. Den fattige var helt enkelt hänvisad till fattigvårdens enskilda prövning. Den dåvarande samhällsdebatten handlade mer om ambitioner snarare än realiteter (ibid.).

Hur tiggeri uppstår har alltid varit omtvistat och olika aktörer har beskrivit olika teorier och förklaringar till varför det uppstår. En teori som Young (1999) beskriver i boken *The Exclusive Society* är att tiggeri i den nutida kontexten har uppstått för att samhället har blivit mer uteslutande mot de som har det sämst ställt (Meeuwisse & Swärd, 2002, s.32). Tiggeri har uppmärksammats i media, vilket har gjort att samhället har fått upp ögonen för företeelsen (ibid.). Dock är det tveksamt om dagens tiggeri har så stora likheter med tiggeriet ifrån tidigare sekel, då det var bland annat andra grupper som tiggde (ibid.). Omfattningen och hur åtgärdsapparaten fungerar är inte heller densamma som tidigare (ibid.). Trots förändringar i hur tiggeri ska hanteras så är många organisationer trögörliga i sättet att lösa problem (ibid.). Tiggeriet har förändrats samtidigt som det bär med sig sin egen historia. Samtidigt har diskussioner om sociala problem alltid utgjort en inneboende värdekonflikt kring vad som orsakar de sociala problemen och hur de bäst skall lösas (ibid.). Ett exempel ifrån tiden runt sekelskiftet ges i boken *Aspect of the social problem* (Bosanquet, 1985). Boken hanterar frågor som medborgarskap, bristande karaktärsegenskaper hos samhällets "bottenskrap", kvinnoarbete och vad som utmärker gott välgörenhetsarbete (ibid.). Boken bortser inte ifrån de materiella förhållandena men lägger vikt vid betydelsen av karaktärsegenskaper hos individen (Meeuwisse & Swärd, 2002, s.33). De interventioner som förordas i boken handlade om att förändra individen istället för samhället (ibid.). I flera Europeiska länder krävde dock arbetarrörelsen generella sociala reformer, då den ansåg att det var självklart att fattigdom och bostadsbrist skapade social misär, tiggeri samt andra problem (ibid.).

1.2 Problemformulering

Ändamålet med denna studie är att analysera hur tiggeri konstruerats som ett socialt problem i två svenska dagstidningar. När det gäller problembeskrivningar av sociala problem bidrar många parter och aktörer i samhället (Meeuwisse, Swärd, 2002, s.49). Bland dessa kan statliga och kommunala myndigheter, olika sakkunniga inom området samt politiska partier nämnas. Denna problemhantering sker många gånger genom massmedia (ibid.), som också är den arena som ligger till grund för analysen i denna uppsats. I den statliga politiken skapas och reproduceras antaganden om hur olika problem skall lösas (ibid.). Genom lagar, offentliga utredningar, offentliga påbud och ekonomiska bidrag materialiseras dessa antaganden, vilket i sin tur innebär att antagandena befasts (ibid.). Därmed är också definitionsprocessen av sociala problem så

som tiggeri tätt förknippad med politiken. Rochefort och Cobb (1994, s.8) diskuterar hur en definition av sociala problem innebär politiska konsekvenser vid fördelning av resurser. En definition som vinner genomslag, påverkar resursfördelningen genom att de sociala problem som har en vedertagen definition kan tilldelas mer resurser på bekostnad av andra. Hur vi ser på sociala problem är beroende av vår politiska grundsyn (Meeuwisse & Swärd, 2002, s.51). Därmed är det viktigt att bland annat observera vilken politisk grundsyn som bildar utgångspunkten hos den som uttrycker en åsikt om ett socialt problem. Faktorer så som kön, klass och bakgrund är även av betydelse för hur den enskilde ser på ett socialt problem som exempelvis tiggeri (ibid.).

Som tidigare nämnts är media ett vanligt forum där sociala problem diskuteras (Meeuwisse & Swärd, 2002, s.49). Media fungerar som en arena, där olika grupper kan komma till uttryck kring sociala frågeställningar som de uppfattar som problematiska (Payne, 2005, s.240). Där ställs krav på sociala och politiska ingripanden (ibid.). När en fråga får stor uppmärksamhet i media får det omgivande samhället upp ögonen för problemet vilken kan skapa nya problem och förändra hur människor ser på frågan. Ett exempel som brukar nämnas är ungdomsvåldet, som diskuterades under mitten av 1980-talet där kvällspressen och andra media drev upp tonläget och skildringarna om våld avlöste varandra i rask takt (Meeuwisse & Swärd, 2002, s.50-51). Massmedia beskrev problemen som ökande, medan brottsstatistiker och kriminologer tvivlade (ibid.). De hävdade att ungdomsvåld, som saknar motsvarighet i brottsbalken, skapar oklarhet och kan betraktas som en konstruktion av massmedia (ibid.). På samma sätt kan media beskrivas hantera tiggeri idag. Var och varannan dag är tiggeri bas för artiklar och inslag i massmedia. Hur hanterar då media fenomenet tiggeri som ett socialt problem, och vilka typer av orsaksförklaringar och interventioner framträder i den massmediala debatten?

2. Syfte

Det övergripande syftet med studien är att undersöka hur olika aktörer i den svenska tidningsdebatten konstruerar tiggeri som socialt problem.

2.1 Frågeställningar

Utifrån ovanstående syfte har två specifika frågeställningar formulerats.

1. Vilka positioner kan identifieras i den svenska tidningsdebatten angående tiggeri?

2. Med hjälp av vilka parametrar (orsaksförklaringar, värderingar, vem hålls ansvarig, förslag till lösningar) konstruerar debattörerna tiggeri som ett socialt problem i tidningsdebatten?

3. Relevans för socialt arbete

Socialt arbete som akademisk disciplin fokuserar på teorier och metoder för att studera sociala problem. Socialt arbete som praktik har som huvuduppgift att lösa och hantera olika sociala problem i samhället (Meeuwisse & Swärd, 2006, s.70). Beroende av tid och rum har dock dessa hanterats olika (ibid.). Under vissa epoker har exempelvis tiggerifrågan, som är forskningstemat för denna uppsats, hanterats genom kyrkligt välgörenhetsarbete. På så sätt normaliserades tiggeri, som därmed blev en accepterad företeelse av samhället (ibid.). Andra sätt att hantera ett socialt problem kan vara genom insatser som filantropi, fattigvård, frivilligorganiserat arbete eller försörjningsstöd (ibid.).

Idag råder ingen enighet om och hur tiggeri som socialt problem ska hanteras i Sverige. I vissa kommuner har verksamheter startats för att stödja de människor som kommer från andra EU-länder och lever i fattigdom (Swärd, 2014). Detta har skett genom att kommuner eller frivilligorganisationer har upplåtit platser på härbergen (ibid.). På andra håll ses tiggeri som ett ordningsproblem, vilket medfört att berörda kommuner har försökt att förbjuda företeelsen (ibid.). Socialstyrelsen (2014) har gett ut en vägledning för EU- och ESS-medborgares rätt till bistånd från den svenska socialtjänsten. Utgångspunkten är att alla medborgare inom det europeiska samarbetet omfattas av den generella regeln om rätten att vistas i Sverige utan uppehållstillstånd i upp till tre månader (Socialstyrelsen, 2014, s.10). Principen om fri rörlighet inom unionen, liksom likabehandlingsprincipen, gäller alla unionsmedborgare. Den som bedöms ha uppehållsrätt i Sverige har samma rätt till socialt bistånd utifrån samma premisser som svenska medborgare (ibid.s.7). Det är dock upp till varje kommuns socialtjänst att avgöra vilken typ av bistånd som kan beviljas inom ramen för socialtjänstlagen (ibid.).

I samhället bidrar många parter och instanser till problembeskrivning och åtgärdshantering gällande sociala problem. (Meeuwisse & Swärd, 2002, s.49). I exemplen ovan beskriver Swärd (2014) att kommuners hantering av tiggeri som socialt problem skiljer sig åt. Samtidigt uttrycker socialstyrelsens vägledning att alla EU- och

ESS-medborgare har rätt till bistånd på samma sätt som svenska medborgare. Problembeskrivningar liksom problemhantering skiljer sig således åt beroende av aktör, part eller instans. Massmedia är en arena där parter och instanser ges möjlighet att uttrycka sina olika problembeskrivningar och förslag till åtgärder (ibid.). Massmedia har således en central roll i definitionsprocessen, beskrivningen och hanteringen av sociala problem som exempelvis tiggeri. Denna studie som är föremål för denna uppsats är följaktligen relevant för socialt arbete.

4. Centrala begrepp och begreppsförklaringar

I detta avsnitt presenteras och beskrivs vanligt förekommande begrepp i uppsatsen. Begreppen beskrivs utifrån den definition som tillämpas.

4.1 Sociala problem

Begreppet *sociala problem* har ingen entydig definition då det kan definieras utifrån exempelvis problemalstrade tillstånd (Meeuwisse & Swärd, 2002, s.35). Det svenska perspektivet ligger dock nära de definitioner som utgår från olika befolkningsgrupper, vilka anses utsatta och i behov av stöd (ibid.). I denna uppsats definieras sociala problem som en produkt av eller konstruerade genom mänsklig aktivitet i en viss kontext och har således en socialkonstruktionistisk hållning (ibid., s. 88, 90).

4.2 Tiggeri

Nationalencyklopedin (NE) benämner *tiggeri* som en vädjan, bön eller begäran för att försöka samla in allmosor utan motprestation. I Beijer (1999, s.11) står det att tiggeri i traditionell mening alltid har förekommit i Sverige. Människor har således bett om pengar utan att erbjuda något i gengäld. Begreppet förekommer i olika former som tiggeri eller tigga i uppsatsen.

4.3 Anspråksformulering

Enligt anspråksformuleringsteorin betraktas sociala problem vara konstruerade genom en definitionsprocess, vilket sker utifrån påtryckningar där en eller flera grupper med framgång hävdar "existensen" av en situation som problematisk (Ejrnæs & Kristiansen, 2002, s.80). Det handlar om en etikettering, där en situation betraktas som ett problem och därmed också är en social konstruktion. Således är enligt anspråksformuleringsteorin de subjektiva uppfattningarna avgörande för sociala

problem. Det innebär att människors definition av förhållanden är avgörande för huruvida de ska uppfattas som problematiska eller inte (ibid.). Således är anspråksformulering och dess definitionsprocess avgörande för konstruerandet av sociala problem. Begreppet förekommer i olika former som exempelvis anspråksformulerare, anspråksformulerar, och anspråksformuleras.

5. Uppsatsens disposition

Uppsatsen inleds med ett avsnitt som presenterar tidigare forskning, där främst studier om tiggeri och definitionsprocessen av sociala problem lyfts fram. Därefter presenteras den teoretiska ramen som studien utgått från, varpå ett metodavsnitt som beskriver studiens tillvägagångssätt följer. Resultat och analys presenteras i samma kapitel då det utifrån studiens upplägg bedömdes som mest lämpligt. Slutligen följer en diskussion utifrån studiens resultat och de studier som presenteras i tidigare forskning.

6. Tidigare forskning

I detta avsnitt följer en redogörelse för tidigare forskning om tiggerisamt hanteringen av sociala problem i det mediala rummet.

6.1 Sökprocessen

För att identifiera relevant tidigare forskning, har litteratursökningar genomförts i flera databaser, däribland Discovery, SocINDEX, Artikelsök, Diva och även i Googles sökmotor. Sökningen gjordes utifrån olika begrepp, enskilt eller tillsammans i olika kombinationer. Begreppet som användes var tiggeri, begging, beggars, fattigdom, poverty, social konstruktivism, social construction, social work, sociala problem, social problems och anspråksformulering. Sökningarna har gjorts på både svenska och engelska och eftersom det har varit möjligt att begränsa sökningen till så kallade Peer Review-artiklar så har detta gjorts. Vid flertalet sökningar har antalet träffar blivit väldigt stort, ibland flera tusen, varpå begränsningar gjorts. Litteratur och studier från Västeuropa eller främst Sverige varit av störst intresse för denna studie. Det visade sig dock svårt att finna material som behandlande svenska förhållanden. Därför berör många av de utvalda studierna just västvärlden. Detta uppfattas dock inte som ett hinder studie för studien då denna uppsats syftar till att studera hur fenomenet tiggeri konstrueras till ett socialt problem. Tiggeri som fenomen ser olika ut i olika delar av

världen. (Vilket studien i denna uppsats belyser). Begränsningar i sökningen gjordes även avseende språk, i försök att hitta just svensk eller engelsk litteratur. Utifrån resultatet av sökningen valdes relevanta studier ut, dessa presenteras i tre teman nämligen "samhällets bilder av tiggeri", "hanteringen av sociala problem i det mediala rummet", "tiggeri som en legal eller illegal del av samhället". Det första temat beskriver hur tiggeri uppfattas av omgivningen. Det andra temat (hanteringen av sociala problem i massmedia) har valts ut mot bakgrund av att tiggeri och tiggare diskuteras med hög intensitet i media, vilket därmed är en central aspekt för studien. Sista temat (huruvida tiggeri ses som en laglig eller olaglig företeelse) behandlas mot bakgrund av att aktörer i den offentliga debatten diskuterar ett förbud mot tiggeri.

6.2 Samhällets bilder av tiggeri

I artikeln "Money for nothing? Understanding Giving to Beggars" beskriver Ian McIntosh och Angus Erskine (2000) hur uppfattningar och myter om tiggaren skapas i mötet mellan den som ger och den som får. Studien är baserad på djupintervjuer med 55 personer i den skotska staden Edinburgh som i sin vardag kommer i kontakt med människor som tigger. Studien utgår ifrån ett antagande att mänskliga relationer nästan alltid innebär ett utbyte av något slag (Erskine & McIntosh, 2000). Att möta en tiggare kan dock beskrivas som tvetydigt. Generellt förväntas någon form av utbyte mellan människor, men tiggaren ber om något utan att erbjuda något tillbaka. Därför ställs den som möter en annan människa på gatan som ber om pengar inför ett moraliskt övervägande om det bästa är att hjälpa personen med en slant eller inte. Det är svårt att göra rationella överväganden om behovet av hjälp endast utifrån ett kort möte med en tiggare. Ofta beskrev intervjupersonerna i ovan nämnda studie hur attributen hos tiggaren kunde fungera avgörande för om de gav en slant eller inte (ibid.). Mötet med tiggaren kan även beskrivas som att normer och skyldigheter är oklara utifrån bakgrunden av hur vi ser på sociala relationer samt att vi inte vet något om den som tigger (ibid.). Erskine och McIntosh (2000) beskriver även hur vi i mötet med den som tigger har ett behov av att göra skillnad på "vi och dem".

I Hans Swärds artikel "Hemlösa och tiggare i det offentliga rummet" (2001) diskuteras hur hemlösa och tiggare har vållat omfattande diskussioner i den mediala debatten. Artikeln är skriven utifrån en internationell kontext men redovisas med exemplifieringar från svenska förhållanden. Swärd beskriver tre teser som han menar är orsaksförklaringar till uppmärksamheten:

1) att det har skett förändringar inom hemlöshetsgruppen, 2) tiggeri som fenomen har fått massmedial uppmärksamhet och 3) att det har skett allmänna värdeförändringar i samhället. Teserna fungerar som olika analysnivåer, vilka beskriver hur samhället har förändrats. Tesen om värdeförändringarna beskriver en övergripande samhällslig kontext och handlar om de grundläggande förhållningssätten gentemot de mest utsatta i samhället. Dessa är formade utifrån ekonomiska och strukturella förhållanden samt ideologiska trender. Massmedia fungerar på nästa nivå som en av det moderna samhällets allra viktigaste arenor för uttryck av sociala problem. Avseende *hemlöshetsgruppen* görs analysen att det har skett förändringar, vilka kan ha påverkat uppmärksammandet av gruppen. De teoretiska utgångspunkterna i artikeln är antagandet att det västerländska samhället har blivit mer exkluderande samt en ansats om att förstå *värdeförändringar* i offentliga rum och stadskärnor. Utifrån de tre teserna har Swärd gjort en analys utifrån utredningar och nationella kartläggningar samt medias bilder av tiggare och hemlösa. Resultaten i studien visar ett perspektivskifte, där tiggeri och hemlöshet sedan 1980- och 1990- talet har kommit att individualiseras och där det egna ansvaret har kommit att betonas. Utvecklingen kan illustreras med diskussionerna om tiggeriförbud som sker i många länder. Sammanfattningsvis menar Swärd att det utifrån en övergripande samhällsnivå har skett värdeförändringar i samhället. Dessa kommer till uttryck genom att synen på tiggare och uteliggare har blivit strängare. Massmedia har rapporterat om fenomenen och har därmed satt problemen på dagordningen. De har på så sätt medverkat till individualiseringsprocessen. (Swärd, 2001).

I artikeln "Beggars, scammers, discriminated against by the whole" beskriver Kari Alenius diskrimineringen av tiggande romer i Finland. Artikeln framhåller hur finländsk press har hanterat romers situation i landet. Studien är en kvalitativ analys av artiklar i de två kvällstidningarna *Ilta-Sanomat* och *Ilta-Ilta*. Materialet är hämtat från perioden 2008 - 2011 (Alenius, 2011). Alenius undersöker hur pressen i sina skildringar målar upp negativa bilder av tiggande och samhällsstörande romer och på vilket sätt detta påverkar den allmänna uppfattningen (ibid). Studien kan sammanfattas med att romer beskrivs utifrån konstruktioner och bilder om att de är avvikande jämfört med majoritetsbefolkningen i landet. De beskrivs som "de andra" (ibid.). De betraktas annorlunda därför att de ägnar sig åt aktiviteter som inte anses höra till det normala, nämligen tiggeri och gatuförsäljning (ibid.). Romerna anses bryta mot den finska lagen och mot värderingar om moral och uppförande (ibid.). Kriminalitet nämns ofta i artiklar

om romerna men det är inte den enda bilden som har förmedlats. Många gånger diskuteras också romerna utifrån perspektiv såsom diskriminering (ibid.). Det generella intrycket av romer i det finska samhället såsom det framförs i kvällspressen kan trots allt beskrivas som att de bara har sig själv att skylla för motgångar och avvisande från etniskt finska medborgare (ibid.).

6.3 Hanteringen av sociala problem i det mediala rummet

I artikeln "The rise and fall of social problems: A Public Arenas modell" beskriver författarna Charles L. Bosk och Stephen Hilgartner (1989) processen bakom hur något konstrueras till ett socialt problem. De beskriver att media är en viktig arena där politiker och andra aktörers utsagor kommer till uttryck. Denna process är beroende av kulturell kontext, det vill säga, att ett fenomen kan förstås annorlunda på en annan plats och i en annan tid. Samtidigt reproduceras föreställningar om sociala problem inom olika kultur- och samhällsklasser. Artikeln problematiserar kring anspråksformulering om sociala problem i det mediala rummet av olika aktörer. Den beskriver hur det bakom en utsago finns ett syfte, Till exempel kan det handla om ekonomiska eller politiska idéer. Starka politiska och ekonomiska grupper kan påverka hur samhället ser på sociala problem. Samhällsekonomiska förändringar påverkar också synen på sociala problem. I tider av välstånd kan samhället inta en "generösare" inställning till problem medan man i sämre tider intar en mer återhållsam inställning. När något uttrycks i exempelvis en tidning eller i TV finns ett sökande och en önskan om att skapa sensationsnyheter eller drama. Författarna menar att det utrymme som ett socialt problem kan erhålla i det mediala rummet är beroende av två faktorer; i förhållande till övriga problem och till hur många problem som hanteras och beskrivs. Är det flera minskar sannolikheten för att media skall kunna blåsa fortsatt liv i en problemställning. Sammanfattningsvis kan artikeln beskrivas handla om medias *dagordningsmakt*. Den behandlar hur media som aktör påverkar definitionsprocessen av sociala problem (Bosk & Hilgartner, 1989).

I *Mediernas Vi och Dom* (SOU 2006:21) som också behandlar medias dagordningsmakt lyfts hur media som aktör påverkar människors uppfattningar om sig själva och om andra, samt samhällseliga fenomen. Precis som utredningens namn (Vi och Dom) så berör utredningen medias inkluderande och exkluderande mekanismer (SOU, 2006:21, s.4). När ett socialt problem sätts på dagordningen innebär det att ett annat utesluts, och ställs därmed i motsats till varandra. Rapporten lyfter hur de inkluderande och

exkluderande mekanismerna i medias rapportering kopplas samman med etniska och kulturella skillnader eller kriminalitet. I media kan det offentliga göras synligt. Många gånger framställs typiska skildringar av grupper, som ofta är fyllda med negativa innebörder (SOU 2006:21, 94). Bildpräglingen eller bildstämplingen innebär över tid att det skapas genrer av olika grupper, som innebär att de blir igenkännliga och förutsägbara (ibid.).

6.4 Tiggeri som en laglig eller olaglig företeelse i samhället?

Stef Adriaenssens och Jef Hendrickx skriver i en artikel om en metod som de har utvecklat och tillämpat för att mäta inkomster av tiggeri. I artikeln som är publicerad (2010) med namnet "Street-level informal economic activities: estimating the yield of begging in Brussels" beskriver författarna hur de använt metodtriangulering. Det innebär i det här fallet att de källor som har använts är observation, självrapportering och kvasiexperimentella observationer (Adriaenssens & Hendrickx, 2010). I alltfler västeuropeiska städer drar tiggeri till sig uppmärksamhet från allmänheten, politiker och samhällsvetare (ibid.). De som tigger är exkluderade från de formella rättigheter som andra medborgare har såsom rättsskydd och sjukförsäkringssystem (ibid.). Författarna beskriver tiggeri som ett informellt arbete i det offentliga rummet, där den dominerande faktorn bakom företeelsen är att förvärva likvida medel (ibid.). Studien gjordes mot bakgrunden av att det saknas empiriska uppgifter om vilka inkomster tiggeri genererar, att tiggare i regel skildras som brottslingar eller rika samt att senare lagstiftning i västvärlden allt oftare bygger på föreställningen om kriminella organisationer bakom tiggeri (ibid.). När det gäller studiens slutsatser observerar Adriaenssens och Hendrickx att studien inte kan generaliseras till andra platser, utan att försiktighet måste iaktas. De menar dock att studien kan fungera som en utgångspunkt för undersökningar på andra platser. Studiens slutsatser är att tiggeri inte kan sättas i samband med organiserad brottslighet. Tiggeri genererar inte inkomster av sådan omfattning att det skulle vara intressant för kriminella nätverk (ibid.). Det finns inte heller grund för den alltmer strikta hållningen som antas mot tiggare i form av att kriminalisera tiggeri. Tiggare som grupp är snarare i behov av sociala stödinsatser (ibid.).

Patricia K. Smiths (2005) beskriver i artikeln "The Economics of Anti-Begging Regulations" hur 71 amerikanska städer ställer sig i frågan om ett förbud mot tiggeri. Studien som ligger till grund för artikeln är en kvantitativ undersökning. Författaren

söker ur den ekonomiska och sociologiska sfären svaren på hur de olika städerna väljer att ta ställning i frågan. Resultaten i studien kan sammanfattas utifrån aspekter om kriminalitet och välfärd. De städer som hade en hög andel brott hade också högre och fler restriktioner mot tiggare. De var därför även mer benägna att förbjuda tiggeri. I städer där välfärden kunde beskrivas som hög, med starka trygghetssystem var benägenheten lägre att införa förbud mot tiggeri. (Smiths, 2005).

6.5 Sammanfattning av tidigare forskning samt reflektioner

De olika teman som valts ut ger uttryck för tiggeri som fenomen i samhället utifrån olika perspektiv. I det första temat, bilder av tiggeri beskrivs, Erskine och McIntosh (2000), Swärd (2001) och Kari Alenius (2011) artiklar. Dessa skildrar hur omgivningen reagerar på tiggeri. Eftersom syftet i den här uppsatsen är att studera hur tiggeri konstrueras som ett socialt problem i den svenska pressen har dessa artiklar uppfattats som relevanta då artiklarna beskriver hur omgivningen uppfattar tiggeri. Alenius studie görs det dessutom på ett likartat sätt som i denna studie då han undersöker hur romer som bland annat tigger beskrivs i de finska tidningarna *Ilta-Sanomat* och *Iltalehti*. I nämnda studier lyfts den problematiska relationen mellan tiggeri som sådant och det omgivande samhället samt hur reaktionerna och konstruktioner i det moderna samhället sker. I denna process är media en viktig faktor. Media fungerar som en arena där sociala problem uttrycks. Denna process beskrivs under temat "Hanteringen av sociala problem i det mediala rummet". Där behandlas en SOU artikel Vi och Dom (2006:21) och artikeln "The rise and fall of social problems": A Public Arenas modell (1989) av Charles L. Bosk och Stephen Hilgartner. Den senare uppfattades trots sin ålder som relevant. Dessa studier hanterar anspråksformuleringen hos media, hur media sätter ett socialt problem på agendan. Publikationerna tydliggör medias starka makt i samhället. Bosk och Hilgartner beskriver att det alltid finns starka intressen då ett problem sätts på agendan, politiskt eller ekonomiskt. Vidare framhåller de, att då media lyfter ett socialt problem sker det på bekostnad av ett annat. Det finns således endast plats för ett problem på "scenen". I (SOU 2006:21) beskrivs denna process utifrån ett "vi och dom perspektiv", där exempelvis "tiggare" förstås som dom. Rapporten beskriver hur det i media sker en bildprägling, där tiggarna i detta fall blir bärare av vissa konstruktioner. Under det avslutande temat tiggeri som en legal eller illegal del av samhället behandlas studier av Stef Adriaenssens och Jef Hendrickx (2010) samt Patrik, K. Smiths (2005). Båda dessa studier behandlar samhällets inställning till tiggeri, det vill säga bör det vara

legalt eller illegalt? Detta är intressant då denna fråga ofta diskuteras i media. Smiths beskriver hur 71 amerikanska städer ställer sig i frågan. Deras studie visar att graden av välfärd är tätt förknippad med inställningen till tiggeri. I städer som har en högre välfärd är människorna mer benägna att acceptera tiggeri medan det är tvärtom i städer med en låg grad av samhällsskydd. I Adriaenssens och Hendrickx studie (2010) som är gjord mot bakgrund av att undersöka vilka inkomster som tiggeri genererar, beskriver författarna att det inte finns något belägg om myter bakom tiggare. Tiggeri genererar inte avkastning i sådan utsträckning att det skulle vara intressant för kriminella nätverk. Personerna som tigger är dessutom exkluderade ifrån samhällets stödsystem och är snarare i behov av stödinsatser. Dessa studier har inkluderats i den tidigare forskningen mot bakgrund att de beskriver många av de ställningstaganden som olika aktörer intar i den mediala debatten. Det finns (sammantaget) ett mönster, en röd tråd i materialet som omnämns i detta avsnitt, som uppfattas som relevant i denna studie. där den tidigare forskningen som presenteras berör hur vi ser på tiggeri, hur media hanterar företeelsen samt beskrivs som ett socialt problem i media.

7. Teoretisk utgångspunkt

Den teoretiska utgångspunkten för studien är social konstruktionism. Vårt val har skett mot bakgrund av att teorin beskriver samspelet mellan människor och sociala grupper, samtidigt som teorin visar hur medlemskap i sociala rörelser tillhandahåller identiteter och tolkande perspektiv för dess medlemmar (Mauss, 1975; Gamson, 1992; Gamson & Lasch, 1983; Gamson & Modigliani, 1989, Sasson, 1995; Snow & Benford, 1998 i Jönson, 2010, s.25). Teorin kan beskrivas som en relativt ny idétradition, med fokus på den sociala interaktionen mellan individer och/eller grupper (Egidius, 2002, s.290). Helkama, Myllyniemi och Liebkind (2000, s.60) beskriver att socialkonstruktionister hävdar att världen konstrueras i människans medvetande, och att dennes uppfattningar och förståelse är en produkt av den sociala interaktionen mellan individer (ibid.).

Människan är en social varelse som vid, födseln blir en del av en färdigbyggd värld som består av en kultur och ett språk (Helkama, Myllyniemi & Liebkind, 2000, s.60). Därmed får individen redskap för att tolka verkligheten (Payne, 2005, s.96). Det innebär att hur en individ tolkar eller förstår fenomen är beroende av dennes sociala och kulturella miljö (Egidius, 2002, s.290). På så sätt kan individer som tillhör samma

samhälle men olika sociala grupper beskriva exempelvis tiggeri, på skilda sätt. Den socialkonstruktivistiska idétraditionen intresserar sig för interaktionen mellan människor och de processer som skapar människans uppfattningar om hur saker och ting är, samt konsekvensen av dessa uppfattningar har när de styr individers handlingar (Jönson, 2010, s.17). Shadish (1995) beskriver i Payne (2005 s.97) att socialkonstruktionister inte konstruerar en verklighet utan konstruerar kunskap eller information om en verklighet.

En annan utgångspunkt inom social konstruktionism är att verkligheten eller världen är socialt överenskommen och är föremål för ständiga omförhandlingar (Jönson, 2010, s.17). Dessa konstruktioner och omkonstruktioner sker ofta genom sociala interaktioner (Wetherell & Maybin, 1998 i Larsson, Sjöblom & Lilja, 2008 s.456). Giddens (2003, s.566) beskriver socialkonstruktivistiska uppfattningar som att de härstammar ur samspelet mellan individer och/eller grupper. Teorin menar att språkets konstruktion är beroende av de kulturella och sociala miljöer som människan vistas inom, således kan människor i olika samhällen samt individer som tillhör skilda grupper i ett samhälle, förstå och beskriva samma fenomen på helt olika vis (Egidius, 2002, s.290). Språket och de sociala konstruktionerna påverkar därmed individers socialisation in i samhället och även till olika sociala klasser och statusgrupper. Därmed kan sociala idéer bli så allmänt omfattande att de blir till verklighet för samhällsmedlemmarna (Payne, 2005, s.240).

7.1 Tillämpning av social konstruktionism i studien

Att koppla social konstruktionism till uppsatsens studieobjekt, hur tiggeri konstrueras som socialt problem i media, är relevant av flera anledningar. Konstruktionister hävdar exempelvis att ingenting kan vara ett problem så länge som det inte upplevs och beskrivs som ett sådant (Sahlin, 2002, s.114). För att kunna tala om sociala problem behöver problem upplevas som faktiskt existerande och möjliga att åtgärda (ibid.). Vidare ska de förstås och uppfattas som samhällsproblem och inte bara som individens egna problem. Eftersom studiens syfte är att undersöka hur olika aktörer beskriver tiggeri som ett socialt problem kommer vi att särskilt beakta på vilket sätt olika sociala grupper når framgång om specifika anspråk genom massmedias konstruktioner av problemet i fråga (Payne, 2005, s.241). Det innebär att sociala problem inte nödvändigtvis är problematiska i sig själva, utan skapas först då en eller annan grupp

hävdar något i samband med problemet och detta vinner gehör i det "allmänna medvetandet" det vill säga i opinionen (ibid.).

Jönson (2010) har i boken "Sociala problem som perspektiv" beskrivit ett analysverktyg som förespråkas för studier av sociala problem. Analysverktyget, som benämns perspektivanalys, kommer att användas som metod i denna studie och knyts till den socialkonstruktivistiska idétraditionen.

Genom "verktyget" studeras problemperspektiv, det vill säga vilka resonemang som förs angående problemets orsaker, omfattning och lösningar samt vilka metaforer och/eller slagord som används av olika aktörer (Jönson, 2010, s.25). En central uppgift när problemperspektiv analyseras är att beskriva och förklara definitionsprocessen bakom påstådda omoraliska handlingar eller förhållanden och att undersöka vilka åtgärder som förordas (Spector & Kitsuse, 2001, s.72). Sammantaget är social konstruktionism en väl vald teori för analys av meningsbärande utsagor.

8. Metod

Nedan redovisas studiens upplägg. För att förtydliga tillvägagångssättet är redovisningen uppdelad i ett antal avsnitt, som beskriver val av metod, urval, insamlandet av artiklar för analys, etiska riktlinjer, studiens trovärdighet och generaliserbarhet samt analysmetod.

8.1 Dokumentanalys

För att möjliggöra att uppsatsens syfte samt frågeställningar skall kunna besvaras, har en kvalitativ forskningsmetod valts. De kvalitativa forskningsstrategierna hänförs till data om individens eller aktörens skrivna eller verbala utsagor samt observerbara handlingar (Larson, 2005, s.91). Studien avser att analysera hur tiggeri som socialt problem konstrueras av olika aktörer genom artiklar i tidningar. Mot bakgrund av detta har den kvalitativa forskningsmetoden *dokumentanalys* valts som lämplig metod. I kvalitativ forskning innebär dokumentanalys att citat och meningsbärande utsagor inhämtas. Dessa fungerar som ett meningskapande stoft (ibid.). Metoden innebär att det i detalj går att beskriva och analysera det insamlade materialet med utgångspunkt i citat från skrivna källor såsom exempelvis mediapublicerat material (ibid.). Det som aktörerna explicit uttrycker eller implicit ger uttryck för i artiklar blir i samhället meningsfullt genom att det skapar tankar, förväntningar, irritation med mera. Detta ger

sedan upphov till fler samhällsdebatter kring ämnet. Informationen eller åsikterna når ut till en bred arena i samhället vilket ger aktörerna upphov till ökad styrka i sina anspråk. Vidare betraktas den valda metoden som ett helhetsperspektiv där undersökningsmaterialet inte reduceras till enstaka variabler utan beskriver det studerade objektets perspektiv (jfr Larsson, 2005, s.92).

Då dokumentanalys, liksom all kvalitativ forskningsmetod, är hermeneutisk, medför det en förförståelse i form av språklig och kulturell gemenskap som bör artikuleras och medvetandegöras (Wallén, 2010, s.33). Tolkningen innebär i sig en växelverkan mellan del- och helhetsperspektiv för att uppmärksamma skillnader och motsättningar i det insamlade materialet (ibid.). Tolkning måste även ske utifrån en kontext som uppmärksammar den situation som texten härstammar från och på motsvarande sätt påverkas av läsarens situation (ibid.). Sålunda ökar möjligheten att uppfylla studiens syfte och besvara dess frågeställning. Genom att genomföra en dokumentanalys får artiklarna en fördjupad mening och möjliggör förståelse för hur aktörerna konstruerar tiggeri som ett socialt problem.

8.2 Urval

Urvalet i studien har skett noggrant. Då massmedia är en bred arena, har en tydlig begränsning varit nödvändig. Initialt skedde begränsningen genom att välja ut två olika tidningar. Efter noga övervägande valdes Sveriges största morgontidning Dagens Nyheter (DN) respektive största kvällstidning Aftonbladet som källa till artikelurval. Nationalencyklopedin (2008, s.18) beskriver Aftonbladet som en socialdemokratisk kvällstidning, vilken är en modern och snabbspridd tabloid fylld med sensationsnyheter. Enligt en opinionsundersökning av TNS sifo-undersökning från (2013) har tidningen över tre miljoner läsare dagligen (Stenquist, 27 juni, 2013). Dagens Nyheter, eller DN som den också kallas, är en oberoende liberal daglig morgontidning (Nationalencyklopedin, 2008, s.355). DN beskrivs ha en ledande ställning som opinionsorgan i det svenska samhället (ibid.). Denna position innehas bland annat genom avdelningen DN Debatt, som också ingår i studiens urval (ibid.). Med nästan en miljon läsare varje dag är Dagens Nyheter Sveriges största morgontidning (Lejonhufvud, 10 dec, 2008).

8.2.1 Artikelurval

Att som i den här studien undersöka artiklar ur två rikstäckande tidningar innebär ett så kallat *målinriktat urval*. Ett sådant urval medför att typiska data för fenomenet valts ut utifrån dess informationsrikedom (Patton, 2014, s.46). Det målinriktade urvalet används vid studier som denna, där intentionen är att beskriva hur ett fenomen uttrycks i en specifik miljö som i en tidning eller inom en organisation (ibid.) Förutom valet av en morgontidning respektive kvällstidning så har urvalet begränsats genom att enbart välja tidningsartiklar från år 2013 till 2015. En anledning till begränsningen av urvalet för artiklar är tidsaspekten. Analysen av materialet ska nämligen göras inom tidsramen för uppsatsen. Vi har använt oss av databasen Retriever. Då sökningar har gjorts i databasen används begreppet tiggeri som sökord, istället för alternativa begränsningar eller böjningar av sökordet. Utan att avgränsa till årtal eller specifik källa blir antalet sökträffar 8261, när sedan avgränsning görs utifrån de valda källornas samt årtal för studien blir antalet sökträffar 266 i DN och i Aftonbladet 203 stycken. Vi läste igenom artiklarna och upptäckte att de artiklar ur DN samt Aftonbladet som behandlar tiggeriet utifrån de två sektionerna ”ledare” och ”debatt” i de respektive tidningarna var av störst vikt för studien. Då anspråksformulerande aktivitet förekom där. Att välja bort övriga artiklarna, från andra sektioner, gjorde att vi fick mycket färre antal artiklar att använda oss av i studien. De artiklar som blev kvar i vårt urval kategoriserade efter olika kategorier, beroende på vad som kunde utläsas i artikeln, utifrån frågeställningar i studien. Vi uppsatsförfattare gick igenom en hög artiklar var och bytte sedan hög med varandra. För att slutligen jämföra hur vi sorterat artiklarna samt vilka vi inte tyckt vara av vikt för studien och därmed valt att ta bort. När sedan anspråken i artiklarna återupprepades om vartannat valde vi att stoppa den vidare sökningen av material. Detta är något som Olsson och Sörensen (2011, 181) beskriver som mättnad, vilket uppnås då datainsamlingen vid upprepande tillfällen återupprepar samma data. Det vill säga att en fortsatt insamling eller ett bredare urval hade troligtvis endast inneburit en möjlighet att portionera ytterligare material enligt den valda kodningen.

8.3 Perspektivanalys som analysverktyg

Som nämnt i teoriavsnittet kommer Jönsons (2010) *perspektivanalys* att användas för att analysera de valda artiklarna. Perspektivanalys kan beskrivas som ett ”verktyg” för att studera sociala problem (Jönson, 2010, s.25). Analysverktyget ursprung tas i den socialkonstruktivistiska teorin och forskningen om retorik och diskurser (ibid.) Det som studeras är problemperspektiv, det vill säga det resonemang som görs om problemets

orsaker, omfattningar och lösningar, samt vilka illustrationer och metaforer som används (ibid.). Fokus riktas således mot aktören som pekar ut ett visst problem, i detta fall tiggeri. Med den så kallade perspektivanalysen kommer insamlat material att granskas utifrån aspekter som, vilka beskrivningar som framförs, hur fenomenet konstrueras och mot vilken bakgrund. Genom förfarandet ges således möjlighet att “ställa frågor” till det insamlade material om vilket problem det rör sig om, det vill säga dess karaktär och orsak, varför det är ett problem, hur det är ett problem och av vem problemet ska åtgärdas (ibid.). Åtgärdsförslag och lösningar har många gånger betraktas som anspråksformuleringens kärnfråga, åtgärdskravet utgör ju i regel själva anspråket (Jönson, 2010, s.31-32). Frågor ställs huruvida det finns beskrivningar om ett önskat framtida läge som sätts i kontrast till det nuvarande otillfredsställande situationen och vilka som utpekats som involverade i lösningen av problemet (ibid.). Vid analyser av lösningsförslag är det många gånger möjligt att identifiera ett intressegruppstänkande, det vill säga att förslagen av lösningar som en grupp anger gynnar den kategori som den företräder (ibid.). Vid uttryck som beskriver sociala problem förekommer många gånger illustrationer, som styrker den problemformulering som utvecklas (Jönson, 2010, s.34-35). Detta brukar ske genom liknelser och metaforer, där ett typexempel är hur moderna samhällsproblem beskrivs som besläktade med fattigvårdssamhället (ibid.).

Studiens frågeställningar är väl överensstämmande med Jönssons (2010) *perspektivanalys*. Den innebär en möjlighet att se de utsagor som informanterna i materialet angett såsom socialt överenskomna och möjliga att förändra via förhandling (ibid., s.17). Perspektivanalys kan utföras utifrån ett analyschema, där olika problemkomponenter anger specificerade frågor gentemot problemet (ibid., s.26). Nedan redovisas ett analyschema i tabellform, vilket kan beskrivas som det analysverktyg som kommer att ligga till grund för analysen i uppsatsen. De sex första komponenterna kan beskrivas som resonerande medan den sista är illustrerande (Jönson, 2010, s.27).

8.3.1 Analyschema

Problemkomponent	Frågeställning
Karaktär	Vilken typ av problem? Hur är det lokaliserat? Har problemet någon form av “kärna eller mittpunkt”, finns det någon

	bärande idé? Hur beskrivs avgränsningarna? Är och i så fall hur är problemet besläktat med andra problem?
Orsak	Vilka orsaker beskrivs till problemet? Är det en eller fler? Är förklaringarna voluntaristiska eller deterministiska? Finns det beskrivningar om omoral och skuld?
Konsekvenser, omfattning	Vad för slags skador och olägenheter beskrivs? Vilken storlek beskrivs på problemet, är det ett hot? Möjligt att hantera?
Historia, utveckling	Hur beskrivs problemet ha uppstått, upptäckt, vilken utveckling, framtid/prognos skildras?
Lösningar	Vilka lösningar anges? Vem, vilka anges vara ansvariga för att lösa problemet?
Aktörer (drama, roller)	Problemets huvudsakliga aktörer? Finns det demonstrativa dramatiseringar om offer, stackare, skurkar, räddare, publik?
Exempel, illustrationer	Hur används metaforer, bärande begrepp, typfallsberättelser, slagord och ikoner när problemet skildras? Hur är personifieringen av problemet?

(Jönson, 2010, s.26-27)

8.4 Uppsatsens trovärdighet och generaliserbarhet

Lilja (2010,s.294) och Esaiasson m.fl.(2012,s.57) beskriver *validitet* som frånvaro av systematiska fel och att studien mäter det den avser att mäta. Kvale (1997, s.242) skriver att då validering förklaras som en social konstruktion av verkligheten, så blir förmedlingen av resultaten en central del av forskningen. Detta gör att såväl teorivalet och studiens systematiska upplägg bidrar till en god validitet i studien. Undersökningen syfte och frågeställningar är utvecklade utifrån en socialkonstruktivistisk grund i såväl resultat som analys. I diskussionen kommer tydliga kopplingar till frågeställningarna att återges, vilket innebär att validiteten förstärks. Att de för studien valda artiklarna har inhämtas systematiskt via databasen "Retriever" istället för att ha hämtats via respektive tidnings webbplats bidrar till ökad validitet. Artiklar har samlats in utifrån de kriterier som satts upp för urvalet, det vill säga debattartiklar och ledare ur de valda tidningarna

från 2013 – 2015, som beskrivet tiggeri som socialt problem. Artiklarna har grupperats och material som inte har förefallit relevant mot studiens syfte har rensats bort.

När det gäller *reliabilitet* i kvalitativ forskning hänförs den till resultatets konsistens och inre logik (Kvale, 1997, s.85). Vid en datainsamling kan undersökaren pröva konsistensen, genom att exempelvis ställa flera liknande frågor på samma tema och därefter undersöka samstämmigheten i svaren (Larsson, 2005, s.117). Vid utskrift av data kan den intersubjektiva reliabiliteten prövas, detta kan ske genom att enskilda avsnitt ur undersökningen skrivs ut av olika undersökare eller av samma undersökare men vid olika tillfällen (ibid.). Då materialet i denna analys inte är data hämtat utifrån intervjuer utan ifrån tidningsartiklar är det svårt att göra ett jämförbart förfarande enligt ovan nämnda, dock har materialet grupperats enskilt av oss båda. Detta har gjorts utifrån analysverktyget som används i studien, där parametrar (som orsaksförklaringar, värderingar, vem som hålls ansvarig, förslag till lösningar) har varit vägledande. Det bidrar till reliabilitet i undersökningen.

Avseende studiens generaliserbarhet bör det poängteras att den är kvalitativ. Studier av den karaktären har generellt lägre generaliserbarhet. Den lägre generaliserbarheten brukar lyftas fram av kritiker som en av den kvalitativa forskningens svagheter (Ahrne & Svensson, 2011, s.29). Dock så skriver Ahrne och Svensson (2011, s.29) att studier av fler än ett undersökningsobjekt inom den kvalitativa forskningen gör det möjligt att tala om generaliserbarhet. Det kan trots allt inte med säkerhet uteslutas att studier av ytterligare objekt hade inneburit andra resultat (ibid.). Denna studie är dock representativ för urvalet av just det material som valts ut i form av anspråksformulerande tidningsartiklar, och kanske även till viss del för materialet i sin helhet. Då urvalet av artiklar skett utifrån den angivna tidsperioden och tidningarnas dominerande ställning så kan generaliserbarheten anses vara relativt god. Som anspråksformulerande organ spelar dessa tidningar en avgörande funktion i det svenska samhället.

8.5 Etiska och moraliska överväganden

Som forskare eller student är det alltid viktigt att göra moraliska överväganden vid genomförandet av en studie. Det innebär att undersökaren nogsamt ska tänka igenom vilken inverkan studien kan ha på undersökningsobjekten (Larsson, 2005, s.119). Inom humaniora och samhällsvetenskaplig forskning innebär det att forskningsrådets fyra

allmänna huvudkrav beaktas (Vetenskapsrådet, 2002, s.6). Dessa är informations-, samtyckes-, nyttjande- och konfidentialitetskravet (ibid.). Denna studie behandlar dock citat hämtade ur tidningsartiklar vilka analyseras utifrån ett socialkonstruktivistiskt verktyg, den tidigare beskrivna perspektivanalysen. Det är följaktligen allmänna handlingar som analyseras. Studien medför därför inte någon åverkan som kräver etiska ställningstaganden annat än att artiklarna i sig förmedlar olika aktörers anspråk i debatten om hur tiggeri som socialt problem ska hanteras. Anspråken i artiklarna skulle kunna diskuteras ur ett etiskt perspektiv. Kan dessa utsagor förstås som moraliskt och etiskt försvarsbara?

För att kunna ta ställning till det, kan utgångspunkt tas i FN:s allmänna förklaring om mänskliga rättigheter. I artikel 19 står det att alla har rätt till åsiktsfrihet och yttrandefrihet (Förentationerna, 2008, s.7). Rätten innebär bland annat en frihet om att utan hinder uttrycka åsikter eller sprida information med hjälp av alla sorters uttrycksmedel oberoende av gränser (ibid.). Utifrån detta har de olika aktörer som författat artiklarna i studien, rätt att uttrycka sin åsikt om tiggeri och hur det ska hanteras. Rätten att uttrycka sin åsikt skulle även kunna diskuteras utifrån yttrandefrihetsgrundlagen 1991:1469. Detta har dock inte gjorts eftersom att ett av anspråken sker av den Rumänska ambassadören i Sverige Răduța Matache.

9. Resultatredovisning och analys av empiri

I detta avsnitt presenteras studiens resultat med en efterföljande analys. Det som redovisas är en granskning av artiklar ur Dagens Nyheter (DN) och Aftonbladet. Citaten i avsnittet presenteras utifrån tidning och datum i fallande ordning, det vill säga att citat hämtade ur artiklar från 2015 presenteras först, och från 2013 sist. Efter redovisade citat görs en analys utifrån det utvalda analysverktyget. För tydlighetens skull kommer resultat respektive analys att presenteras utifrån syftets två frågeställningar. Resultat- och analysdelen påbörjas med redovisning utifrån den första frågeställningen; *Vilka positioner kan identifieras i den svenska tidningsdebatten angående tiggeri?* och avsnittets andra del behandlar den andra frågeställningen; *Med hjälp av vilka parametrar (orsaksförklaringar, värderingar, vem som hålls ansvarig, förslag till lösningar) konstruerar debattörerna tiggeri som ett socialt problem i tidningsdebatten.* De båda frågeställningarna är i sin tur uppdelade i ett antal teman, vilka har identifierats

i de artiklar som granskats. Dessa teman är kopplade till den valda analysmetoden, perspektivanalys av Jönson (2010). Perspektivanalysen innehåller ett antal problemkomponenter, utifrån vilka frågeställningarna kommer att besvaras. I de fall där en problemkomponent inte är relevant för frågeställningen har denna valts bort.

Angående valet av antal citat har vi utgått från Kvale (1997, s.240-241). Han beskriver att det är viktigt att det finns en balans mellan mängden citat och utformningen av dem. Detta innebär att det är bättre med få citat som beskriver liknande förhållanden än många citat då risken finns att det endast skapar ett språkligt flimmer och en kaotisk text (ibid.).

9.1 Funna positioner i konstruerandet av tiggeri som socialt problem i tidningsdebatten. Redovisning utifrån den första frågeställningen.

Nedan redovisas de utsagor som valts ut och citerats gällande positioneringar i konstruerandet av tiggeri som socialt problem i den massmediala debatten. Valet av citat beskriver vanligt förekommande anspråk av de aktörer som debatterar tiggeri som socialt problem. De funna positioneringarna är *förbudsanspråk* och de som beskriver *strukturer och/eller diskriminering*.

9.1.1 Positionering- förbudsanspråk

En utmärkande positionering är förbudsanspråk, vilket uttrycks av flertalet aktörer. Där beskrivs anledningar till varför ett förbud skulle förbättra situationen. Tiggeri konstrueras som en organiserad verksamhet, som kan spåras till kriminella ligor och nätverk. Exempel på argument som lyfts fram till förbudet är att tiggeri leder till utarmning av det svenska välfärdssystemet eller att fattigdom och stigmatisering skulle minska för den grupp som nödgas att tigga. Förbudstemat är återkommande i ledare och debattartiklar i de båda tidningarna. Nedan redovisas citat vilka är anspråksformuleringar förbud mot tiggeri.

I en debattartikel i Aftonbladet 2014-05-23, uttrycker Richard Jomshof, rättspolitisk talesperson och Paula Bieler EU- kandidat, båda (SD) att “Alla som kommer hit bara för att tigga är organiserade”. De skriver:

Vår inställning är att alla människor som beger sig till Sverige enkom för att tigga, sysslar med organiserat tiggeri. Hur stor andel av dessa som luras hit eller rent av exploateras av kriminella vet vi inte. Men att det förekommer står utom allt tvivel,

vilket uttalanden från olika företrädare för polisen visar. Ute i Europa finns tydliga bevis på att verksamheten är omfattande.

Ovanstående citat illustrerar en positionering om att förbjuda tiggeri, knutet till konstruktioner om kriminella ligor och nätverk vilka kan spåras till övriga i Europa.

I DN Debatt 2014-08-13, gör Cecilia Magnusson som är riksdagsledamot (M) följande anspråk;

Växande samhällsproblem. Det krävs handlingskraft för att möta utmaningen med gatutiggeriet. Hemländernas ansvar räcker inte. En kommunal bostadslösning är orealistisk, lik- som asylgrund för EU-medborgare. Men att införa ett förbud skulle minska risken att fattigdomen permanentas.

Positioneringen om ett förbud mot tiggeri sätts samman med att det skulle innebära en mindre risk för att fattigdom skulle bli ett bestående samhällsproblem.

Paula Bieler då integrationspolitisktalsperson (SD) gör vidare följande anspråk i en debattartikel i Aftonbladet 2014-12-10:

I praktiken står vi som samhälle inför tre alternativ:

- Vi kan antingen öppna landet gränser för världens fattiga men förvägra dem tillgång till våra välfärdssystem innan de själva bidragit. Den splittring detta skapar och den acceptans för mänsklig misär det medför är dock inget att förorda.

- Vi kan också öppna våra gränser och försöka införliva samtliga som kommer hit i våra trygghetsnät.

Men detta skulle inom kort leda till välfärdssystemens kollaps.

- Slutligen kan vi, vilket jag och SD förespråkar, bygga en stabil välfärdsstat som fångar upp de av våra medborgare som behöver stöd. Vi kan därigenom agera förebild så att andra länder kan ta ansvar för sina medborgare.

Förbudsanspråket är en social konstruktion som gör gällande att det svenska samhället inte har ekonomiska möjligheter att hantera de utmaningar som tiggeri innebär.

På DN Debatt 2014-02-08, uttrycker Răduța Matache, Rumäniens ambassadör i Sverige, att tiggeri bör förbjudas då det annars försvårar romernas möjlighet att integreras. Hon skriver:

Om Sverige väljer att göra det lättare att förbjuda gatutiggeri eller inte är naturligtvis bara en fråga för Sverige. Andra länder som liksom Sverige är medlemmar i EU och starka anhängare av fri rörlighet har dragit slutsatsen att gatutiggeri måste förbjudas. Det är uppenbart för alla att tiggeri, vare sig det äger rum i Sverige eller i något annat land, aldrig har varit och aldrig kommer att vara lösningen på problemet. Att inte uppmuntra tiggeri, som i sig är förödmjukande och förnedrande, skulle göra att integrationsansträngningarna kan få större effekt.

Anspråket gör gällande att tiggeri bör förbjudas utifrån sociala konstruktioner om att tiggeri inte löser några problem och att andra länder än Sverige redan har förbjudit tiggeri.

Eva Solberg (M) skriver på DN. Debatt 2013-03-30, att tiggeriet bör förbjudas på våra gator:

Nya regler behövs. Den svenska modellen för social välfärd utmanas i dag av fattigdom, attityder och utanförskap. Att visa att samhället inte accepterar det organiserade tiggeriet är en väg att gå för att stävja stigmatiseringen av redan utsatta. Kommunerna kan lätt göra det genom att ändra sina lokala regler.

Citatet beskriver att tiggeriet bör förbjudas då det skulle innebära ett "nej" till fattigdomsattityder och utanförskap.

På DN Debatt skriver Bo Rothstein, professor i statsvetenskap, 2013-12-28, att en möjlighet skulle kunna vara att förbjuda gåvor till tiggare:

En möjlighet som inte prövats men som vore värd att diskuteras vore att införa ett förbud inte mot gatutiggeri men mot att ge pengar till den som tigger på gator och torg. Här finns vad jag kan se en klar parallell till förbudet mot köp av sexuella tjänster där vi valt att inte bestraffa de som säljer sexuella tjänster utan bara de som betalar för detta. Skälet är att man har bestämt att den som köper sexuella tjänster för sin egen behovstillfredsställelse utnyttjar en annan människas utsatta sociala situation och därmed förnedrar de prostituerade.

Förbudsanspråket görs utifrån en jämförelse mot lagen om köp av sexuella tjänster. Rothstein menar att ge pengar till den som saknar egna ekonomiska medel leder till en cementering av dennes situation. Ett förbud att ge den som sysselsätter sig med tiggeri skulle enligt Rothstein således lösa dennes situation.

9.1.2 Positionering- strukturer och/eller diskriminering

De citat som följer nedan beskriver positioneringar om strukturella förklaringar och diskriminering i debatten om tiggeri som ett socialt problem. Här görs anspråksformuleringar om att romer som grupp är diskriminerade och att dessa människor därför tvingas sysselsätta sig med tiggeri. De olika anspråken har dock olika lösningar och förklaringar på problematiken, vilket kommer att behandlas inom ramen för nästa frågeställning.

Marika Markovits direktor på Stockholms Stadsmission skriver i en debattartikel i Aftonbladet 2015-04-02, att ett förbud mot tiggeri inte löser något problem;

Istället för att straffa symptomen av ett diskriminerande samhällssystem, där människor hamnar i utsatthet och i ren desperation tvingas tigga, måste själva samhällssystemet ändras. En lagstiftning mot tiggeri döljer enbart de verkliga problemen.

Aktören beskriver i sin positionering att ett eventuellt förbud endast skulle dölja själva fattigdomen, vilket uttrycks vara det verkliga problemet bakom att människor nödgas till tiggeri. Anspråket gör gällande att de som tvingas tigga gör det i ren desperation.

Rola Brentlinordförande i stiftelsen Migro och Aaron Israelson som är chefredaktör gatutidningen Faktum skriver i en debattartikel i Aftonbladet 2014-12-09, att (SD) kampanj mot tiggeri bygger på lögn:

Men partiets kampanj mot tiggarna bygger på lögn. I vår nya bok, "Vi kallar dem tiggare", kan vi visa att SD i kampanjen och i ett senare fördjupningsmaterialmedvetet valt att utesluta fakta från svenska myndigheter och rättsväsende.

Nästan uteslutande lutar sig SD mot en nationell rapport om människohandel bland tiggare från Länsstyrelsen i Stockholm. Rapportens slutsats är att man inte kan koppla människohandel till tiggeri - SD väljer att återge rapporten på precis motsatt sätt.

Författarna till debattartikeln gör uttryck på att Sverigedemokraternas valkampanj bygger på förvrängda fakta, främst från en nationell kartläggning som länsstyrelsen har gjort. Sverigedemokraterna anses ha tolkat rapporten till sin egen fördel, vilket medfört att rapporten återgetts fullständigt felaktigt i jämförelse med vad myndigheten menat uttrycka med den.

I en ledare undertecknad av DN som redaktion 2014-07-29, går följande att läsa:

Tiggeriet saknar enkla lösningar. Men de svar som finns står att finna i Rumänien. Svenska politiker gör rätt som sätter ett hårt tryck på sina motsvarigheter i Bukarest - och måste få ännu fler av sina europeiska kolleger att höja sina röster. Samtidigt - även om rumänska politiker lyssnar och vill ta sitt ansvar - lär en långsiktig lösning dröja. Generationer av diskriminering och utanförskap kan inte åtgärdas av ett streck med pennan.

Anspråket gör gällande att tiggeri som socialt problem inte har några enkla lösningar då det handlar om romer, vilka har diskriminerats i generationer. Positioneringen innebär således förklaringar i form av diskriminering och strukturella faktorer.

I DN Debatt 2014-01-21, skriver två företrädare för Folkpartiet (FP) Lotta Edholm, gruppledare samt skolborgarråd Stockholms stad och Erik Scheller nominerad till EU-parlamentet, att Rumänien borde betala för de som nödgas tigga i Sverige:

Rumänien och andra måste på sikt bära bördan för sina medborgares socialtjänstkostnader i Sverige. Det är inte märkligare än att våra landsting, inte Tyskland, betalar vården för en svensk patient i Berlin. Rumänien, inte Sverige och aldrig den enskilda som tigger, ska betala räkningen för att landets socialpolitik på hemmaplan fullständigt havererat.

Företrädarna menar genom sin positionering att Rumänien borde betala sina medborgares kostnader i Sverige. Artikelförfattarna jämför svenska landstingskostnader för svenska medborgares vård i Tyskland. Konstruktionen handlar således om att Rumänien bör ansvara för sina egna medborgare.

I en debattartikel i DN, 2014-02-22 beskriver Rickard Klerfors, verksam ekonom vid hjälporganisationen "Hjärta till Hjärta" och som även tjänstgör som volontär vid Crossroads, att utanförskapet för romer samt tiggeri kan brytas med hjälp av kunskap och krediter. Han skriver:

Okunskap bakom förtryck. Romernas situation är en skamfläck. Förändras inte deras utanförskap i grunden har vi bara sett början av tiggeri och läger i Sverige. Det finns lösningar. En vore att via svenska organisationer ge krediter till romska familjer som vill ur sin fattigdom.

Citatet förstås som en positionering om att tiggeri kan lösas genom att ge romer möjlighet till att låna pengar, för att därmed ge dem möjligheten att ta sig ur tiggeri och fattigdom.

Följande positionering uttrycks i en debattartikel i Aftonbladet 2013-01-06, av Domino Kai, Mirelle Gyllenbäck, Rosita Grönfors, Ingrid Blomerus;

Justitieminister Beatrice Ask säger att man vill komma åt ligorna bakom det organiserade tiggeriet, inte individerna. Men vi vet vilka det är som främst drabbas om tiggeriet kriminaliseras.

Om ligorna vore huvudsaken skulle ju svenska myndigheter kunna inleda ett samarbete med Interpol för att bekämpa dem men nu är det de romska individerna man vill bli av med. Ligatedarna har ofta mäktiga beskyddare i de länder där diskriminering mot romer är som värst, en diskriminering som driver människor ut på tiggarresor i Europa. Det handlar bland annat om att utfattiga romska familjer tvingas sälja allt de äger för att sända sina barn till andra länder i jakt på bättre villkor. Ofta har ungdomarna förespeglats jobb som i själva verket innebär att de blir offer för slavhandel.

Citatet beskriver hur Gyllenbäck, Grönfors och Blomerus genom sitt anspråk positionerar sig som negativa mot ett eventuellt förbud av tiggeri, då ett sådant förfarande enbart skulle drabba utsatta romer och inte fånga ledare för kriminella nätverk.

9.1.3 Analys av positioner i tiggeridebatten

Citaten ovan syftar till att visa hur olika aktörer uttrycker sig i den offentliga debatten gällande tiggeri som socialt problem. För att tydliggöra de positioneringar som görs i debatten har citaten delats in i två huvudgrupper. Den första grupperingen av citat

beskriver hur olika aktörer uttrycker ett önskat förbud, medan den andra grupperingen istället beskriver förklaringar utifrån exempelvis diskriminering av romer. Analysen presenteras utifrån de komponenter som Jönson (2010) lyfter i analysmetoden *perspektivanalys*.

Karaktärskomponenter

I Aftonbladet (se citat 2014-05-23, s. 22) uttrycker företrädare för ett svenskt riksdagsparti att tiggeri bör förbjudas, då det kopplas samman med organiserad verksamhet och kriminella ligor. Anspråket stämmer väl överens med de övriga utsagorna som önskar ett förbud. Utifrån karaktärskomponenten i Jönsons (2010) perspektivanalys kan anspråket belysas utifrån att det behandlar tiggare som en del av en organiserad verksamhet som kopplas samman med kriminalitet. De som tigger beskrivs besläktade med aktiviteter som av samhället är förbjudna. Att människor är fattiga och tvingas sysselsätta sig med tiggeri beskrivs inte som huvudproblemet, utan att verksamheten skulle vara organiserad. Problemet beskrivs förknippat med övriga delar av Europa och alternativa förklaringar bemöts utifrån ett antagande om att det skulle finnas tydliga bevis på att verksamheten är omfattande. I en annan artikel i Aftonbladet (se citat 2015-04-02, s. 24) beskrivs i sin tur att tiggeriförbud inte löser några problem. I anspråket beskrivs fenomenet som ett strukturellt problem, där det är samhället som behöver förändras. Här anses det verkliga problemet vara fattigdomen, vilket genom ett förbud endast skulle ”sopas under mattan”. Anspråket beskriver att själva kärnan bakom problemet således är ett diskriminerande samhällssystem, där fattiga människor inte har en plats i samhället.

Voluntaristiska och deterministiska orsaker

De som positionerar sig genom anspråk som uttrycker en önskan om att tiggeri bör förbjudas kan kopplas till vad Jönson (2010) beskriver som *voluntaristiska orsaker*. Det betyder att orsakerna bakom problemet sätts samman med individen istället för omgivningen. Att som Rumäniens svenske ambassadör (se citat DN 2014-02-08, s. 23) beskriva tiggeri kopplat till individens eget ansvar exemplifierar detta. I citatet uppges att det är uppenbart för alla att tiggeri, oavsett var det äger rum, inte är en lösning på problemet fattigdom.

De anspråk som positioneras som strukturella beskrivningar bakom tiggeri beskriver *deterministiska* orsaker bakom tiggeri. Ett exempel står att finna citatet från DN (se citat

2014-02-22, s. 26) om att det råder okunskap bakom förtrycket av romer. Här betonas orsaker som förknippas med omgivningen samt strukturella faktorer.

Konsekvenser och omfattningar

Utifrån Jönson (2010) komponent om konsekvenser och omfattningar kan positioneringarna som gör anspråk på ett förbud anses beskriva att tiggeri innebär konsekvenser som leder till åverkan på den svenska välfärden, som anses komma att skadas och urholkas ekonomiskt. Detta kan illustreras genom debattartikeln i DN (se citat 2013-03-30, s. 24) som beskriver att nya regler behövs, då den svenska modellen utmanas av fattigdom och utanförskap.

Anspråk som kan beskriva positioneringar om strukturella förklaringar tar, precis som förbudsanspråken, många gånger förklaringar om påverkan och konsekvenser på det svenska välfärdssamhället. Dock förespråkas inte ett förbud utan istället uttrycks anspråk om att exempelvis Rumänien borde betala för sina medborgare. Detta illustreras i DN (se citat 2014-07-29, s. 25) av aktören som beskriver att tiggeri saknar enkla lösningar, men att svaren på problemet återfinns i Rumänien.

Historia och utveckling

Den fjärde komponenten i Jönson (2010) analysverktyg behandlar historia och utveckling. Här hanteras frågor om uppkomst, upptäckt och utveckling. De som kräver förbud beskriver ofta att ett förbud skulle innebära minskad risk för fattigdom i framtiden (se citat DN 2014-08-13, s. 23). Anspråket kan beskrivas som vanligt förekommande i urvalet om att förbjuda tiggeri. Uttalandet som beskriver ett historiskt perspektiv om dåtid eller framtid utgör en retorisk resurs i nuet för den som gör ett anspråk (Jönson, 2010, s.31). Samtidigt beskriver de som gör anspråk som kan förstås som positioneringar om strukturer och/eller diskriminering, att tiggeri som fenomen kommer att öka avsevärt om inte de romer som tigger inkluderas i samhället (se citat 2014-02-22, s. 26). Således kan anspråksställare använda olika historiebrevningar om samma fenomen för att stärka sitt anspråk (ibid.), vilket är intressant utifrån ett socialkonstruktivistiskt perspektiv.

Aktörer, drama och roller

Jönsons (2010, s.33) sjätte problemkomponenten handlar om aktörer, drama och roller, och den behandlar bland annat den utsägende aktörens anspråksformuleringar.

Som de olika citaten ger uttryck för beskrivs tiggeri som socialt problem på skilda sätt beroende av position. Jönson (2010) beskriver att problem ofta "dramatiseras", och att problemframställningar kan ske med hjälp av mer eller mindre idealtypiska gestaltningar. Till exempel framställs problem många gånger i form av offer och/eller förövare. I artikeln i Aftonbladet (se citat 2014-12-10, s. 23) skriver artikelförfattaren att det inte finns några möjligheter att ta hand om tiggeriet, och att det måste förbjudas då det svenska välfärdssystemet annars står inför en kollaps. Anspråket framställer dem som sysselsätter sig med tiggeri som tärande på välfärdssystemet. De kan därmed förstås som skurkar vilka begår "brott" genom att stjäla av våra gemensamma resurser. I denna anspråksformulering är således "vi" offren.

Utifrån anspråk som uttrycker strukturella problem och/eller diskriminering skrivs exempelvis i artikeln i Aftonbladet (se citat 2013-01-06, s. 26) att "ett förbud mot tiggeri slår mot de fattigaste". Anspråket gör gällande att de som sysselsätter sig med tiggeri är offer (jfr, Jönson, 2010). Uttalandet pekar ut ligorna bakom tiggeriet som skurkar, där de som tigger tillskrivs rollen som offer. Beroende av aktörens position beskrivs således de som tigger både som offer och som förövare, vilket tydligt visar på vikten av utgångspunkt till positionering i en debatt som denna. Ur ett samhällsvetenskapligt och socialkonstruktivistiskt perspektiv är detta väldigt intressant.

Ett av förbudsanspråken har hittills inte inkluderats i analysen, på grund av att det inte uttrycker ett förbud mot den som sysselsätter sig med tiggeri, utan ett förbud mot att ge till dem som tigger. Detta sker i den debattartikel i DN (se citat 2013-12-28, s. 24) där Bo Rothstein, professor i statsvetenskap, framhåller att ge pengar till människor som tiggeri kan likställas med köp av sexuella tjänster. Han menar vidare att givandet endast är en tillfredsställande gest för den som ger då det leder till minskad grad av dåligt samvete. Utifrån Jönsons (2010) analyschema kan anspråket förstås som att det egentliga problemet är att folk ger pengar till den som tigger. Det skiljer sig från de andra anspråksformuleringarna där de dominerande ställningstagandena är att tiggeri tär på de gemensamma resurserna eller att det handlar om diskriminering och exkludering. Problemet kan utifrån karaktärskomponenten förstås som "lokaliserat" till att människor ger pengar till den som ber om hjälp istället för exempelvis strukturella problem eller åverkan på den svenska välfärden. Anspråket kan utifrån orsakskomponenten förstås som deterministiskt, det vill säga att problemet tillskrivs

förklaringar som pekar på individens ansvar. I detta fall skulle det vara att inte duka under för sitt dåliga samvete och ge den som tigger pengar. Utifrån komponenten om konsekvenser och omfattning uttrycker citatet att människor låses fast i strukturell fattigdom om pengar ges till nödställda. På så sätt beskrivs den framtida utvecklingen som negativ för den som är tvungen att bedriva tiggeri, om inte människor slutar att ge pengar till dem.

9.2 Parametrar som beskriver konstruktioner om orsaksförklaringar, värderingar, ansvariga och förslag till lösningar när tiggeri konstrueras som ett socialt problem. Redovisning utifrån den andra frågeställningen

I detta avsnitt presenteras citat ur artiklar, vilka bland annat beskriver lösningar och åtgärder för tiggeri som socialt problem. Redovisningen sker som tidigare med fallande datum som ordningsföljd.

I en debattartikel i Aftonbladet 2015-04-10, uttrycker König Jerlmyr (M) att regeringen måste ta tiggeriet på allvar:

Vi kräver ett tydligt agerande från nationell nivå. För det första: Ta snarast initiativ till ett EU-toppmöte om mänskliga rättigheter och sociala trygghetssystem. Toppmöten ska inte enbart sammankallas när det krisar i ekonomin utan också frågor som rör diskriminering, korruption och bristfälliga trygghetssystem i medlemsländer som Rumänien och Bulgarien. För det andra: Regeringen och den nationella samordnaren måste se över det svenska regelverket så att kommuner och privata markägare kan agera tydligt i frågan kring avhysning av olagliga boplatser, men också vilket stöd och insatser som ska ges till utsatta EU-medborgare enligt svensk lagstiftning. Dels för att möta de utmaningar vi har idag men inte minst för att kunna arbeta för att inga nya boplatser växer fram. För det tredje: Svenska kommuner måste ges verktyg att kunna möta utmaningarna på våra gator, torg och parker. Moderaterna i Stockholms stad vill ge kommunerna rätt att anställa vakter som upprätthåller ordningsföreskrifterna. Idag är det bara polisen som har den befogenheten att själv agera och de mäktar inte med dagens situation, som befaras växa i omfattning. Att förbjuda tiggeri är inte lösningen. Den största utmaningen är de olagliga boplatserna som växer fram, samtidigt saknas en acceptans för kommuner att agera mot olagliga boplatser och att upprätthålla svensk lagstiftning. Det är inte möjligt att särbehandla en grupp, svensk lagstiftning måste gälla lika för alla som vistas här.

Citatet kan förstås som att debattören menar att regeringen behöver agera i tiggerifrågan för att kunna lösa orsaksproblemen bakom tiggeri som fenomen. Detta bör ske genom initiativ till ett EU-toppmöte om bland annat mänskliga rättigheter och sociala trygghetssystem i medlemsländer som Bulgarien och Rumänien. Artikelförfattaren menar att regeringen tillsammans med den nationella samordnaren behöver ta initiativ

till en översyn av det svenska regelverket. Detta för att möjliggöra lösningar angående de illegala boplatserna, samt undersöka vilket stöd som kan ges till EU-medborgare genom den svenska lagstiftningen. Kommunerna anses behöva verktyg för att skapa lösningar på de utmaningar som finns på våra gator. Ett förslag som föreslås i artikeln är ordningsvakter.

Att lösningen och orsakerna bakom tiggeri inte återfinns i Sverige, är en ståndpunkt som står att finna i en artikel i Aftonbladet 2015-04-03 av Lena Mellin, politisk kommentator:

Men lösningen finns inte här. Den finns i Rumänien - och EU. Rumänien blev medlem i EU 2007 på samma premisser som andra medlemsländer. Det innebär bland annat att landet ska respektera de så kallade Köpenhamnskriterierna... EU begick ett misstag när man sade ja till Rumänien. De dåvarande medlemmarna litade på landets löften om förändringar. Men det blev inte så. I stället bryter de, år ut och år in, mot unionens grundläggande medlemskriterier.

Lösningar och orsaker beskrivs finnas i Rumänien/Rumäniens regering. Således menar författaren att det är upp till Rumäniens regering att lösa problematiken med romer som nödgas tigger i Sverige.

I Aftonbladet 2015-04-03, uttrycker den Migrationspolitiska talespersonen för (V) Christina Høj-Larsen, att en statlig pott bör skapas för att ge hemlösa tak över huvudet.

Tiggarna på våra gator är ett akut tecken på en pågående social katastrof i dagens ojämlika Europa. Den fattigas utsträckta hand ställer vårt samhälle inför tydliga politiska frågor: ska vi bekämpa fattigdomen med välfärd, medmänsklighet och gemenskap?

Vidare beskrivs det i artikeln att:

Vänsterpartiet kämpar därför mot åtstramningspolitiken och för att makthavarna i EU ska använda mer resurser på att skapa arbeten, bekämpa fattigdom och ta fram politiska sanktioner mot länder som diskriminerar sina medborgare.

I arbetet med strukturfonder måste de fattiga som berörs ges egenmakt att skapa projekt för självförsörjning.

Aktören beskriver således att EU-unionen har ett ansvar för att hjälpa de romer som tigger.

Lars Calmfors, professor i internationell ekonomi vid Stockholms universitet, skriver i en ledare i DN 2015-01-07, att en möjlighet skulle vara att ge tiggare jobb.

De flesta tiggare vill förmodligen inget hellre än att arbeta. De har med nationalekonomisk terminologi mycket låga reservationslöner, det vill säga de är beredda att arbeta till mycket låga löner. Samtidigt finns det arbetsuppgifter som i dag inte utförs. Det är därför både en mänsklig och en samhällsekonomisk förlust att de fattiga EU-migranterna tvingas tigger i stället för att arbeta. Självförsörjning

genom arbete skulle med all sannolikhet ge migranterna en känsla av mer värdighet och bidra till att bryta deras utanförskap. Arbeten för tiggare kan komma till stånd på två sätt: på den privata marknaden eller i samhällets regi. På sätt och vis är det förvånande att inte privata entreprenörer försökt organisera uthyrning av fattiga EU-migranter från Rumänien och övriga Östeuropa för att utföra olika arbetsuppgifter. Ett grundproblem är förstås att migranterna ofta saknar utbildning.

Genom anspråket menar Calmfors att jobben skulle kunna vara en lösning som kan ge romer och/eller östeuropéer möjligheten att förändra sin sociala situation och på så sätt inkluderas i samhället.

Att tiggeri bör förbjudas uttrycks på Aftonbladet-debatt 2014-05-23, av Richard Jomshof och Paula Bieler(SD). De anser att:

Vår inställning är att alla människor som beger sig till Sverige enkom för att tigga, sysslar med organiserat tiggeri. Hur stor andel av dessa som luras hit eller rent av exploateras av kriminella vet vi inte. Men att det förekommer står utom allt tvivel, vilket uttalanden från olika företrädare för polisen visar. Ute i Europa finns tydliga bevis på att verksamheten är omfattande.

Vidare beskrivs i anspråket att en lösning skulle kunna vara visumtvång:

Det stämmer också att vi har fri rörlighet inom EU. Men den fria rörligheten ska inte missbrukas. Dess syfte är inte att människor ska fly från länder som inte tar ansvar för sina egna medborgare. Det är därför vi vill återinföra visumtvång mot sådana länder. Det är en inskränkning av den fria rörligheten, men det är de facto de som först har brutit mot villkoren för att ta del av den.

I en debattartikel i DN sektion Stockholm, 2013-04-03 uttrycker (FP) och Europaparlamentarikerna Cecilia Wikström, Olle Schmidt och Marit Paulsen att det romska tiggeriet är en europeisk angelägenhet.

Förbud ingen lösning. De romska tiggarna är inte här av fri vilja. Det handlar om utsatta människor med drömmar om ett bättre liv för sig själva och sina familjer. Frågan måste lösas på EU-nivå och det krävs en gemensam handlingsplan för att få stopp på de historiska övergreppen mot romer.

I citatet görs ett anspråk om att förbud inte är någon lösning, och att "de romska tiggarna" inte har valt att vara här. Orsaksförklaringen bakom tiggarnas vistelse i Sverige beskrivs utifrån en önskan om ett bättre liv. Därför kräver debattörerna att EU tar ansvar för dessa människor. I samma debattinlägg går följande att läsa:

Lösningen är inte att förbjuda tiggeri, utan att skapa förutsättningar och möjligheter för dessa människor att liksom oss få leva med sina familjer och arbeta för sitt eget uppehälle och sin egen framtid. Vi får aldrig tumma på EU:s viktigaste grundstenar - respekten för individens rättigheter och den fria rörligheten.

Citatet beskriver konstruktioner om att lösningen på tiggeri som socialt problem återfinns inom "ramen" för EU:s viktigaste fundament; den fria rörligheten och individens rättigheter.

I det tidigare avsnittet om positioner i debatten om tiggeri som socialt problem, så förekom en debattartikel (DN Debatt, 2013-12-28, s. 24) av Bo Rothstein, professor i statsvetenskap. I artikeln ges uttryck för möjligheten att förbjuda människor från att ge till dem som nödgas till tiggeri. Citat nedan är ett nytt citat hämtat från samma artikel.

Här beskriver Rothstein förbudet som lösning:

Jag är övertygad om att ett förbud mot att ge till gatutiggare skulle sända en viktig signal om de allvarliga underliggande problem som denna verksamhet grundar sig på och därmed tvinga fram mera omfattande strukturella stödinsatser för att verksamt bistå denna utsatta grupp.

På samma sätt som att den som aldrig så generöst betalar till prostituerade (och kanske dessutom behandlar dem väl) likväl anses klandervärd, måste den som bidrar till den fortsatta sociala förnedring som gatutiggandet utgör också betraktas som klandervärd.

I anspråket beskrivs en lösning på fenomenet utifrån att förbjuda själva givandet, där en parallell dras till förbudet om köp av sexuella tjänster. Ett förbud att ge skulle således innebära en motverkan mot den sociala förnedring som tiggeriet innebär. Att artikeln lyfts på nytt görs mot bakgrund av att lösningsförslaget är ovanligt i den offentliga debatten. Dock stod det att finna i denna studies empiriska underlag varför det upplevdes som relevant att redovisa.

I DN Debatt sektion Stockholm 2013-03-30, uttrycker Eva Solberg (M) att tiggeri bör förbjudas, utifrån följande:

I Sverige eftersträvar vi ett jämlikt samhälle utan en "vi och de"-mentalitet. När vi agerar ogenomtänkt eller inte agerar, blir vi själva en bidragande orsak till en tillbakagång i vår strävan - i stället för att verka för utveckling mot ökad jämlikhet motverkar vi den.

Genom kommunikation med dem som tigger och genom regelverk, skickar vi en tydlig signal till hemlandet/länderna att det inte är människovärdigt med tiggeri och därför inte accepteras i vårt samhälle. Väljer man däremot att ställa sig till arbetsmarknadens förfogande, på dess villkor, har man självklart samma möjligheter som alla andra.

Därför är det nu hög tid att visa att vi inte accepterar tiggeri vare sig i Stockholm eller någon annanstans i Sverige. Kommunerna kan och bör göra mer för att stoppa denna utveckling. Det kan handla om att ändra i de lokala föreskrifterna, vilket en kommun själv kan ansvara för.

Solberg menar att vi i Sverige strävar efter ett jämlikt samhälle, utan en "vi och dom"-mentalitet och i citatet beskrivs att lösningen är att förbjuda tiggeri, då det skickar en

”signal” till hemländerna att det inte är människovärdigt med tiggeri. Att förbjuda tiggeri föreslås kunna ske genom att ändra lokala föreskrifter, vilket skulle innebära att kommunerna kan fatta beslut om förbud.

9.2.1 Analys av orsaksförklaringar, värderingar, ansvarig och förslag till lösningar

Ovan finns åtta stycken citat hämtade från urvalet för studien. De olika anspråken uttrycker på olika sätt konstruktioner om orsaksförklaringar, värderingar, ansvariga och lösningar. Nedan följer en analys utifrån *Jönsons* (2010) problemperspektiv, där främst problemkomponenterna om *lösningar* respektive *orsaker* undersöks.

I en debattartikel, (se citat Aftonbladet 2015-04-10, s. 30-31) uttrycker König Jerlmyr (M) en önskan om att regeringen behöver ta ett ansvar gällande tiggeri och olagliga boplatser i Sverige. Utifrån orsakskomponenten beskrivs deterministiska orsaker bakom tiggeriet, vilket innebär att aktören beskriver dem som nödgas till tiggeri på svenska gator mot bakgrund av strukturella orsaker. Problemet diskuteras framförallt på meso- och makronivå. Problemet angrips som ett samhällsproblem som behöver hanteras, men även att gruppen romer som nödgas till tiggeri är diskriminerad i Europa. Emellertid uttrycks att särbehandling av dessa människor inte bör vara acceptabelt och att de inte ska ha rätt att upprätta illegala bosättningar. Utifrån Jönssons komponent om problemets lösningar understryker Jerlmyr regeringens ansvar. Ett EU-toppmöte om mänskliga rättigheter samt sociala trygghetssystem föreslås, likaså anses frågor om korruption behöva behandlas. En vädjan uttrycks om att regeringen tillsammans med den nationella samordnaren borde se till att kommuner och privata ägare ges bättre möjligheter till avhysning av illegala bosättare. Även förslag om motåtgärder uttrycks. Avseende parametern värderingar, är det alltid svårt att analysera enskilda individers värderingar. Det som dock går att utläsa i flertalet artiklar, är de politiska och ideologiska värderingarna bakom anspråket. Dessa kan hänföras till partipolitisk tillhörighet, vilket i ovanstående anspråk är Moderaterna. I Nationalencyklopedin (2008, s.534) beskrivs partiet som ett konservativt liberalt parti, och centralt i partiets politik är individens frihet, marknadsekonomi och fri företagsverksamhet. Rauhut (2011, s.95-99) beskriver i sin tur att konservativa anser det vara en ”naturlig ordning” med rika och fattiga människor. Liberalism i sin tur kopplas till att marknadsekonomi är det effektivaste sättet att lösa välfärdsproblem på.

Christina Høj-Larsen som är migrationspolitiskt talesperson för Vänsterpartiet (V) uttrycker i sin debattartikel i Aftonbladet (se citat 2015-04-03, s. 31) att en statlig pott kan vara en väg för att hantera sociala problem som tiggeri. Anspråket kan utifrån Jönsons (2010) problemkomponent om orsaker, förstås som knutet till det rumänska samhället och politiken i EU. Att aktören beskriver samhällsstrukturers påverkan gör att tiggeri som socialt problem kopplas till deterministiska förklaringar, det vill säga att tiggeri förstås som en konsekvens av samhällsstrukturer. Därmed blir individen fri från skuld. Då det gäller Jönsons (2010) komponenten om lösningar, som kan förstås som anspråksformuleringens kärnfråga, pekas EU ut som ansvarig av Høj-Larsen. Genom att skapa möjligheter för människor och genom sanktioner mot medlemsländer som bortser från mänskliga rättigheter, kan EU hjälpa de utsatta människorna som nödgas till tiggeri. Avseende parametern ”värderingar” kan vänsterpartiet förstås som en allmänt vänstersocialistiskt feministiskt parti (Nationalencyklopedin, 2008, s.652). Rauhut (2011) beskriver att enligt socialistiska värderingar ska staten använda sin makt och därigenom föra en aktiv socialpolitik för att komma till rätta med problem som finns i samhället. Utifrån det kan också anspråket förstås.

I Aftonbladet (se citat, 2015-04-03, s. 31) görs ett anspråk av den politiska kommentatorn Lena Mellin, att Rumänien och EU bär ansvaret för romer som är nödgade till tiggeri på våra gator. Utifrån Jönsons (2010) problemkomponent om orsaker, beskrivs att tiggeriet är ett samhällsproblem (makro), vilket blev föremål för EU först när Rumänien blev en del av unionen. Mellin uttrycker att landet lovade förändringar vilka de dock inte har levt upp till. Därmed anses Rumänien stå i skuld till EU. Utifrån komponenten om lösningar är därför Rumänien och EU ansvariga för tiggeriet på de svenska gatorna. Således anses lösningen ligga utanför Sverige. Hur anspråket kan förstås utifrån värderingar står till viss del dolt i dunkel, men som också diskuteras i inledningen på uppsatsen så kan uppfattningar om fenomen kopplas till den observerandes perspektiv (jfr Michailakis & Schirmer, 2014). Det innebär att hur en aktör uppfattar ett visst fenomen är beroende av dennes teoretiska utgångspunkter, värderingar och inte minst dennes profession. Mellin är journalist för Sveriges största kvällstidning som dessutom är socialdemokratisk, vilket i någon mening får antas påverka henne.

I Aftonbladet (se citat 2014-05-23, s. 32) gör talespersoner för Sverigedemokraterna ett anspråk om att organiserat tiggeri bör förbjudas. Citatet kan utifrån Jönsons (2010) problemkomponenter om lösningar och orsaker tolkas på följande vis: Anspråksformuleringen gör gällande att problemet har voluntaristiska förklaringar, då det anses vara en ”organiserad” verksamhet av individerna som i sin tur kan kopplas till kriminalitet och ligger i Europa. Lösningen är utifrån anspråket att införa åtgärder som begränsar den fria rörligheten för de som reser hit och nödgas till tiggeri. Då det gäller värderingar kan anspråket närmast knytas till Sverigedemokraternas ideologi vilken kan beskrivas som nationalistisk (Stiernstedt, 2011, 26 april). Partiet själv menar att det är ett demokratiskt nationalistiskt parti (ibid.).

I DN skrev Lars Calmfors en ledare (se citat 2015-01-07, s.31- 32) att en möjlighet skulle kunna vara att ge tiggare jobb. Anspråket kan utifrån komponenten om lösningar (Jönson, 2010) förstås enligt följande: För att komma till rätta med tiggeriet på gator och torg, bör privata aktörer genom marknaden alternativt välfärdssamhället skapa arbeten. Således kan anspråket förstås enligt Jönsons (2010) komponent om orsaker, som ett samhällsproblem (makro), det vill säga att påverkar oss alla. Därigenom är Calmfors anspråk deterministiskt, det är genom samhället och omgivningen som en förändring kan ske. Genom arbete skulle således EU-migranter integreras på arbetsmarknaden. Calmfors belyser dock att utbildningsnivån är ett problem då EU-migranter i regel saknar utbildning och att detta kan hindra lösningen. Avseende värderingar i anspråket, kan det kopplas till Calmfors profession och teoretiska forskningsbakgrund (Michailakis & Schrimmer 2014). Det finns även en tydlig liberal ådra i det som Calmfors uttrycker.

I DN Debatt sektion Stockholm (se citat, 2013-04-03, s. 32) uttrycker tre Folkpartister (FP) att ett förbud inte är någon lösning. De menar att romernas tiggeri är en europeisk angelägenhet. Anspråket kan utifrån Jönsons (2010) problemkomponent om orsaker förklaras som ett makroproblem. Anspråket gör vidare gällande att orsakerna bakom problematiken kan förstås som deterministiska, då förklaringarna utgår från strukturer och diskriminering av det omgivande samhället. Utifrån komponenten om lösningar ses tiggeriet som fenomen, som en angelägenhet för hela EU. Artikelförfattarna menar att det krävs en gemensam handlingsplan för att stoppa övergrepp på romer. Således ska EU som union tillsammans verka för en förändring av de strukturer vilka exkluderar

romer ur samhällslivet. När det gäller värderingar kan anspråket spåras till debattörernas partipolitiska tillhörighet, Folkpartiet (FP). Partiet beskrivs i Nationalencyklopedin (2008, s.552) som ett parti i mitten, vars politik utgår ifrån marknadliberalism och värnande om grundläggande fri- och rättigheter. Efter 1940-talet har partiet förespråkade socialliberalism (ibid.). Det innebär således att anspråket kan antas bottna i dessa värderingar och att aktörerna därmed ser marknadsekonomin som svaret på välfärdsfrågor och ser fattigdom som något relativt (Rauhut, 2011, s.98-99).

I DN Debatt (se citat 2013-12-28, se s. 33) förespråkar professorn Bo Rothstein att förbjuda allmosor till dem som tigger. I anspråket dras paralleller till köp av sexuella tjänster av prostituerade. En analys utifrån Jönsons (2010) problemkomponenter om orsaker låter se att Rothstein anser att en lämplig lösning vore ett förbud av att ge pengar eller annat till den som tigger. Detta, anser han, skulle tvinga samhället att genomföra omfattande strukturella insatser för de som tigger. Anspråket betonar såväl individens ansvar, som samhällets. För att tvinga fram en omfattande strukturell förändring krävs emellertid en förändrad syn på fattiga, enligt Rothstein. Vilka värderingar som ligger bakom anspråket kan närmast, liksom tidigare, spåras till att Rothstein tar utgångspunkt i den statsvetenskapliga doktrinen. En liberal infallsvinkel kan även urskiljas.

Eva Solberg (M) skrev i DN Debatt (se citat 2013-03-30, s. 33) att tiggeri bör förbjudas. Anspråket görs utifrån en beskrivning om orsaksförklaringar som gör gällande att tiggeri inte är människovärdigt och därmed inte kan accepteras i vårt samhälle. Utifrån Jönsons (2010) orsakskomponent kan det förstås som att tiggeri inte är acceptabelt då Sverige strävar efter jämlikhet. Ett förbud (lösning) skulle innebära en signal till hemlandet och till dem som nödgas till tiggeri, att tiggeri inte är acceptabelt i vårt samhälle. Utifrån Jönsons (2010) problemkomponent om orsaker, pekar anspråket ut det rumänska samhället och fritar det svenska samhället från ansvar. Lösningen om förbud kopplas även till svenska kommuners ansvar, då aktören menar att tiggeri bör förbjudas genom lokala föreskrifterna. När det gäller värderingar bakom utsagan kan de närmast kopplas till partipolitik. Anspråksställandet görs av en person med moderata värderingar. Som tidigare nämnt beskriver Nationalencyklopedin (2008, s.534) partiet som ett konservativt liberalt parti, där individens frihet och marknadsekonomi värnas. I Rauhuts bok *Den besvärliga fattigdomen* (2011, s.96- 99) beskrivssynen på fattiga och

rika som en ”naturlig ordning” utifrån konservativa värderingarna. Utifrån liberala värderingar beskrivs synen på samma fenomen genom att koppla det till marknadsekonomin som det mest effektiva sättet att lösa välfärdsproblem på. Utan större kännedom om de nämnda moderaternas kulturella bakgrund, är det utifrån ett socialkonstruktivistiskt perspektiv intressant att människor som delar samma ”ideologiska bas” kan beskriva olika lösningar, förklaringar och orsaker gällande samma samhällsproblem.

10. Allmänna slutsatser och diskussion

Syftet med denna uppsats är att undersöka hur tiggeri som socialt problem konstrueras av anspråksformulerare i det mediala rummet. För detta valdes granskning av artiklar ur två dominerande tidningsaktörer, kvällstidningen Aftonbladet och dagstidningen Dagens Nyheter. Två typer av positioneringar har utkristalliserats utifrån den första frågeställningen om vilka positioner som har identifierats i den svenska tidningsdebatten angående tiggeri? I dessa anspråk beskrivs önsknings om ett förbud mot tiggeri och strukturella förklaringar om fattigdom och/eller diskriminering. De artikelförfattare som förespråkade förbud mot tiggeri har haft sin ideologiska bakgrund i de två riksdagspartierna Sverigedemokraterna och Moderaterna. När de kommer till strukturella förklaringar om fattigdom och diskriminering, har det varit bredare ideologisk bakgrund som förenat artikelförfattarna. Det finns dock en tråd av socialliberalism och socialism. Samma position har även uttryckts av sakkunniga inom ett antal forskningsområden, exempelvis ekonomi. Även yrkesverksamma med bakgrund i socialt arbete har uttryckt den ståndpunkten.

Utifrån den andra frågeställningen som behandlar parametrar om hur olika aktörer beskriver och (orsaksförklaringar, värderingar, vem hålls ansvarig, förslag till lösningar) konstruerar tiggeri som ett socialt problem i tidningsdebatten så är det en vidd spridning av anspråk. Sammanfattande för dessa anspråk är dock att de en majoritet av anspråken beskriver deterministiska förklaringar bakom tiggeriet, det vill säga att orsaksförklaringarna bakom fenomenet beskrivs utifrån ett diskriminerande samhällssystem. Dessa anspråk beskriver emellertid olika lösningsförslag. Vissa aktörer pekar på Rumänien och EU:s ansvar, andra på den svenska regeringen, medan andra beskriver att statlig en pott skulle kunna vara lösningen. I Rothstein förbudsförslag

beskrivs en lösning kopplat till sexköpslagen (se, citat s. 23). Han menar att ett förbud att ge den som nödgas till tiggeri skulle tvinga fram samhällsliga insatser till den utsatta gruppen. I de anspråk som uttrycker att själva tiggeriet bör förbjudas beskrivs dock voluntaristiska förklaringar bakom tiggeriet. I dessa beskrivningar uttrycks individens ansvar över situationen eller att de människor som nödgas tigga kopplas till kriminella ligor i Europa.

På grund av attkvällstidningar ofta skriver sensationsjournalistik hade det kunnat antas att det skulle ha förekommit fler beskrivningar om organiserade ligor eller kriminalitet bakom tiggeri i Aftonbladet. Det antagandet har dock inte bekräftats i de artiklar som granskats i studien. Däremot har det i Aftonbladet förekommit flera artiklar där Sverigedemokrater har uttryckt förbudsanspråk, medan det i DN enbart varit moderater som uttryckt förbudsanspråk. Socialliberaler och socialister har i lika stor utsträckning uttryckt strukturella orsaker till fattigdom samt diskriminering av romer i de båda tidningarna. Med tanke på studiens syfte, har vi så långt som det är möjligt försökt att förbise våra egna värderingar vid såväl utförandet av studien som i analysen av den. I vilken utsträckning detta är möjligt är dock svårt att avgöra, men det har varit en medvetenönskan av oss båda som uppsatsförfattare.

Inga generellaslutsatser dras utifrån studien. I detta avsnitt kopplas däremot resultaten till andra studier vilka beskrivs initialt i uppsatsen under rubriken ”Tidigare forskning” (se s. 7-12). Anledningen till detta är att det finns undersökningar som indikerar att tiggeri innebär andra konsekvenser än vad de aktörers anspråksformuleringar som förekommit i vår studie vill göra gällande.

Utifrån historisk kontext har tiggeri som fenomen hanterats olika, under medeltiden diskuterades tiggeri till och med som ”välgörande” för den som gav, se Levander (1934, s.158). Det var dock under slutet av 1800-talet som det först definierades som ett socialt problem, vilket kräver insatser ifrån samhället (Meeuwisse & Swärd, 2002, s.31). Som en konsekvens av uppbyggandet av den svenska välfärdsstaten har dock sociala problem som tiggeri blivit en minimal del av samhällslivet. På senare år har tiggeri återigen etablerats som en del av det svenska samhället, vilket kan sättas samman med tillströmningen av EU-migranter. Detta gör att tiggeri återigen diskuteras. Synen på samhällsproblem har på senare år kommit att individualiseras, vilket Swärd (2001) beskriver i studien ”Tiggare och hemlösa i det offentliga rummet”. Detta förklaras

genom värdeförändringar i samhället. Debatten om tiggeri bör förstås utifrån detta. Exempelvis kan nämnas förbudsanspråken som har sin botten i voluntaristiska förklaringar, det vill säga med utgångspunkt i individens fria vilja och ansvar.

När det gäller anspråksformuleringar är det viktigt att komma ihåg vad Charles L. Bosk och Stephen Hilgartner (1989) beskriver i artikeln ”The rise and fall of social problems: A Public Arenas modell”, där de problematiserar anspråksformulering av sociala problem i det mediala rummet och beskriver att det alltid finns ett syfte bakom varje utsaga. Det kan exempelvis handla om ekonomiska eller politiska mål. Starka politiska och ekonomiska grupper kan påverka hur samhället ser på sociala problem. Samhällsekonomiska förändringar påverkar synen på sociala problem. När något uttrycks i exempelvis en tidning, så sker det utifrån en önskan om att skapa sensationsnyheter (ibid.). Det innebär att tiggeridebattens ”rötter” kan återfinnas hos tidningsmedierna som vill skapa ”pang-nyheter” och hos starka, dominerande krafter i samhället, som verkar för hur vi ska se på problem som tiggeri i det här fallet. Det innebär således att det för den som läser ett debattinlägg, kan vara svårt att avgöra huruvida debatten innehåller faktabaserade utsagor eller inte.

Bosk och Hilgartners (1989) påpekar att anspråksformuleringar i det mediala rummet många gånger sker genom att sätta problemet i relation, eller snarare i motsats, till något annat. Detta lyfts även i ”Mediernas Vi och Dom” (SOU 2006:21) som också behandlar medias dagordningsmakt. I rapporten behandlas de inkluderande och exkluderande mekanismerna i medias rapportering och hur detta kopplas samman med etniska och kulturella skillnader eller kriminalitet. Många gånger framställs skildringar av grupper, ofta fyllda med negativa innebörder (SOU 2006:21, 94). Bildpräglingen eller bildstämplingen innebär över tid att det skapas genrer av olika grupper, som blir igenkännliga och förutsägbara (ibid.). På så sätt kan de bilder som framställs om tiggeri också förstås, det vill säga att gruppen ”tiggare” kopplas samman med organiserade ligor och kriminalitet. Detta sker bland annat av Sverigedemokraterna då de beskriver att människor som reser till Sverige för att ”tigga” är organiserade och kan kopplas till kriminella nätverk i Europa (se citat 2014-05-23, s. 32). Citat som dessa förefaller intressanta mot bakgrund av de studier som omnämns i tidigare forskning, exempelvis Adriaenssens och Hendrickx (2010). De menar att tiggeri inte genererar inkomster i sådan proportion att de kan sättas samman med organiserad brottslighet eller kriminella nätverk. De menar vidare att det inte heller finns någon grund för att

förbjuda tiggeri, då tiggare som grupp snarare är i behov av sociala stödinsatser. Deras studie beskriver att det finns strukturella förklaringar och diskriminering av dem som nödgas till tiggeri, vilket just nu främst är romer.

Socialstyrelsens (2014) rekommendationer, ger medborgare inom EU/ESS området rätt till socialt bistånd utifrån samma premisser som svenska medborgare, detta behandlas i avsnittet ”Relevans för socialt arbete” (se s. 5-6). Juristen Anders Petterson, verksam forskare vid Umeå Universitet, ger även uttryck för detta, då han i en i en debattartikel i Aftonbladet i november 2014, menar att kommunerna gör våld på lagtexten genom att inte tolka vistelseprincipen i socialtjänstlagen, SoL (Peterson, 2014, 21 nov). Han menar även att lagen inte heller gör undantag för härkomst eller etnicitet (ibid.). Trots att rådgivande instans ger uttryck för möjligheten att stödja tiggarna så pågår en diskussion om moral och skuld i media. Jönsons (2010) socialkonstruktivistiska analysverktyg diskuterar *aktörer* i den sjätte problemkomponenten, som behandlar frågor om offer och förövare. När en aktör i media uttrycker ett anspråk finns det ofta dramatiserade utpekanden som just beskriver skyldiga eller oskyldiga. Detta är dock konstruktioner utifrån den observerandes perspektiv och kan förstås utifrån dennes sociala och kulturella bakgrund, se avsnitt om ”Social konstruktivism” (s. 13-15). För att vinna gehör för ett anspråk så ställer den anspråksformulerade aktören sin sak emot något annat. Detta lyfts i avsnittet tidigare forskning, där den statliga offentliga utredningen *Mediernas Vi och Dom* (2006:21) beskrivs. Utredningen behandlar medias dagordningsmakt, det vill säga hur media som aktör påverkar människors uppfattningar om både sig själva men även om andra. När aktörer genom sina anspråk, positionerar sig genom önskan om förbud eller genom att beskriva strukturer och/eller diskriminering så görs detta genom att peka ut skyldiga eller oskyldiga, se analys av citat som beskriver förbud (se citat, 2014-12-10, s. 23) och strukturer och/eller diskriminering (se citat, 2013-01-06, s. 26). Det innebär att när en aktör beskriver ett problem så är det inte verklighetsförankrat i den meningen att det beskriver den faktiska sanningen, utan det är snarare ett uttryck för dennes sociala och kulturella bakgrund. Dock påverkar det samhällets invånare. Detta sker då samhällsmedborgare öppnar sina hem för tiggare och ger dem husrum (Abdulla, 2015, 15-21 maj), eller då invånarna i en svensk ort mobiliserar för att de fått nog av tiggeriet som tär på ”våra resurser” (Smålandsnytt, SVT, 2015, 5 maj). De har själva besluta sig för att tigga, och de pengarna som genereras tänker de skänka till kommunens äldreomsorg (ibid.). På så sätt

leder debatten om tiggeri till en polarisering i frågan. Sociala problem är dock inte nödvändigtvis problematiska i sig själva, utan blir det först i samband med att någon grupp framgångsrikt hävdar något i samband med ett problem (Payne, 2005, s.241). Med tanke på det sistnämnda skulle vara önskvärt med en mer nyanserad diskussion i media, med faktabaserade argument. Det är dock viktigt att minnas att Sverigesomnation är medlem i EU-samarbetet, vilket innebär såväl fördelar som utmaningar, i form av exempelvistiggeri.

11. Förslag till vidare forskning

Studien innebär inte några direkta slutsatser i form av nya upptäckter som skulle behöva studeras. Dock är studien en mindre undersökning av hur tiggeri som socialt problem debatteras, diskuteras och framförallt *konstrueras* i media. Tiggeridebatten är en debatt som går "het" och som nämnts i uppsatsens inledning och i problemformulering, diskuteras fenomenet på flera arenor, däribland undersökningsobjektet dags- och kvällstidningar. Det är således en dagaktuell och mycket relevant studie som sätter fingret på ett fenomen som på många sätt delar samhället i olika åsiktsläger. Utifrån resultatet i den här studien skulle det vara intressant med en djupare analys om positioneringar av anspråksformulerare i den mediala debatten. Finns det fler framträdande positioner i ett större urval? Det skulle även vara mycket intressant med en kvantitativ undersökning om hur vanligt förekommande de olika positioneringarna som, förbudsanspråk eller anspråk om strukturer och/eller diskriminering i media.

11.1 Metoddiskussion

Jönsons (2010) perspektivanalys tillhandahåller en specifik metod att analysera sociala problem. Metoden innebär en möjlighet att leta efter ett problems orsaker, dess omfattning och föreslagna lösningar. Med utgångspunkt i perspektivanalysen som analysverktyg ges forskaren en möjlighet att kritiskt granska de olika aktörernas anspråk i de aktuella tidningarna. I föreliggande uppsats har analysverktyget tjänat syftet väl, då det inneburit en möjlighet att "bryta isär" de analyserade artiklarna. Vi anser också att det därmed på ett bra sätt besvarat dess frågeställningar.

Ett problem som dock bör nämnas i sammanhanget är att analysen av artiklarna i sig är en social konstruktion i den meningen att vi som forskare är selektiva i våra iakttagelser. De erfarenheter som vi som uppsatsförfattare bär med oss, i form av exempelvis social

bakgrund, kulturella erfarenheter och utbildning, påverkar hur vi analyserar och vad vi lägger märke till i artiklarna. Analysen är således våra tolkningar av artiklarna, vilka skulle kunna förstås annorlunda av andra uppsatsskrivande studenter/forskare. Men det menar vi inte att vår analys är godtycklig. Vi håller oss till materialet som sätter gränser över vad som kan påstås. Jönson (2010) understryker även detta som en brist med perspektivanalys som analysverktyget. Detta upplevdes dock inte det som något grundläggande problem, då analysen inte gjort anspråk på en enda sanning utan snarare på ett rimligt och välgrundad sätt att förstå en verklighet.

En verklighet kan dock inte till fullo skärskådas och klassificeras utifrån ett visst antal problemperspektiv. Ett annat analysverktyg, som exempelvis diskursanalys, skulle kunna innebära andra möjligheter att bena upp och förstå artiklarna.

Referenser

Adriaenssens, S.& Hendrickx, J.(2011).*Street-level Informal Economic Activities: Estimating the Yield of Begging in Brussels', Urban Studies*, Sage Publications, Ltd.,48, 1, pp. 23-40, Academic Search Complete, EBSCOhost

Ahrne, G.& Svensson, P. (2011). *Att designa ett kvalitativt forskningsprojekt*. I Ahrne, G & Svensson, P. (red.). *Handbok i kvalitativa metoder*. Liber: Stockholm

Alenius, K.(2011). *Beggars, scammers, discriminated against by the whole of Europe: Romania's roma in finnish tabloids, 2008-2011*. *Romanian Journal for Baltic & Nordic Studies/RevistaRomana de Studi I Balticesi Nordice*; 2012, Vol. 4 Issue 2, p87-109

Bosk, C. L. & Hilgartner, S. (1989). *The rise and fall of social problems: A Public Arenas modell*. *The American Journal of Sociology*, Vol. 94, No. 1.pp.53-78.

Camauër, L. & Nohrstedt, S.-A. (2006). *Vi och Dom - Mediernas betydelse för den strukturella diskrimineringen*. (SOU 2006:21). Stockholm: Statens offentliga utredningar

Cobb, R.W. & Rochefort, D. A. (1993). *Problem definition, agenda access, and policy choice*.*Policy Studies Journal*.21(1): p. 56-71.

Esaiasson, P., Gilljam, M., Oscarsson, H. & Wängnerud, L. (2012). *Metodpraktikan konsten att studera samhäll, individ och marknad*. (4, [rev.] uppl.). Stockholm: Norstedts Juridik

Giddens, A. (2003). *Sociologi*. Lund: Studentlitteratur

Helkama, K., Myllynen, R.& Liebkind, K. (2000). *Socialpsykologi en introduktion*. Malmö: Liber

Jönsson, H. (2010). *Sociala problem som perspektiv: en ansats för forskning & socialt arbete*. Malmö: Liber

- Kvale, S. (1997). *Den kvalitativa forskningsintervjun*. Lund: Studentlitteratur
- Levander, L. (1934). *Fattigt folk och tiggare*. Möklinta: Gidlunds förlag
- Lilja, J. (2005). *Problemformulering*. I Larsson, S. m.fl. (red.). *Forskningsmetoder i socialt arbete*. Lund: Studentlitteratur s. 39-55
- Larsson, S. (2005). *Kvalitativ metod - en introduktion*. I Larsson, S. m.fl. (red.). *Forskningsmetoder i socialt arbete*. Lund: Studentlitteratur s.91-128
- Meeuwisse, A. & Swärd, H. (2002). *Vad är ett socialt problem?*. I Meeuwisse, A. & Swärd, H. *Perspektiv på sociala problem*. (6. uppl., s.23-51). Stockholm: Natur & Kultur
- Meeuwisse, A. & Swärd, H. (2006). *Vad är socialt arbete*. I Meeuwisse, A., Sunesson, S. & Swärd, H. (red.). *Socialt arbete - en grundbok*. Stockholm: Natur & Kultur
- Michailakis, D. & Schirmer, W. (2014). *Social work and social problems: A contribution from systems theory and constructionism*. Norrköping: Department of Social and Welfare Studies, University of Linköping.
- McIntosh, I. & Erskine, A. (2000). *Money for nothing? Understanding Giving to Beggars*. *Sociological Research Online*, vol. 5, no 1
- Nationalencyklopedin. (2008). *Förstabandet*. Malmö: Nationalencyklopedin
- Nationalencyklopedin. (2008). *Andrabandet*. Malmö: Nationalencyklopedin
- Nationalencyklopedin. (2008). *Tredjebandet*. Malmö: Nationalencyklopedin
- Olsson H. & Sörensen. (2011). *Forskningsprocessen*. Liber: Stockholm
- Payne, M. (2005). *Modern teoribildning i socialt arbete*. Stockholm: Natur och kultur

Patton, M. (2014). *Qualitative Research & Evaluation Methods*. (4. ed. ed.). London: SAGE

Rauhut, D. (2011). *Den besvärliga fattigdomen*. Malmö: Studentlitteratur

Sahlin, I. (2002). *Sociala problem som verklighetskonstruktioner*. I Meeuwisse & Swärd (red.). *Perspektiv på sociala problem*. (6. uppl., s. 109-127).

Socialstyrelsen. (2014). *Rätten till socialt bistånd för medborgare inom EU/ESS-området - En vägledning*

Spector, M. & Kitsuse, J. I. (2001). *Constructing social problems*. London: Transaction Publishers

Swärd, H. (2001). □ *Hemlösa och tiggare i det offentliga rummet*". Nordisk socialt arbete nr 3 2001 sid. 146-156

Swärd, H. (2014). *Tiggeri som socialt problem?* Socionomen. 5

Swärd, H. (2004). *Vad kan vi lära av Harry Martinssons författarskap*. Socialvetenskapligtidskrift, nr. 3-4

Larsson, S. (2005). *Kvalitativ metod - en introduktion*. I Larsson, S. m.fl. (red.) *Forskningsmetoder i socialt arbete*. Lund: Studentlitteratur. s. 91-128

Payne, M. (2005). *Modern teoribildning i socialt arbete*. Stockholm: Natur&Kultur

Smith, K. P. (2005). *The Economics of Anti-Begging Regulations*. *The American Journal of Economics and Sociology*, Vol. 64, No. 2

Wallén, G. (1996). *Vetenskapsteori och forskningsmetodik*. Malmö: Studentlitteratur

Elektroniska referenser

Abdulla, T. (2015, 15-20 Maj). De öppnar sitt hem för tiggare. *Uppsalatidningen*. Hämtad från <http://etidning.uppsalatidningen.se/utiuti/index.aspx>

Leijonhufvud, F. (2008, 10 December). *Dagens Nyheter*. Hämtad från <http://www.dn.se/ekonomi/900000-laser-dn-varje-dag/>

<http://www.aftonbladet.se/debatt/debattamnen/politik/article19898040.ab>

Littorin, J. (2015, 25 Januari). Moderat föreslår förbud mot tiggeri. *Dagens Nyheter*. Hämtad från <http://www.dn.se/nyheter/sverige/moderat-foreslar-forbud-mot-tiggeri/>

©NE Nationalencyklopedin AB.
Hämtad från <http://www.ne.se/s%C3%B6k/?t=uppslagsverk&q=tiggare> <http://www.ne.se/s%C3%B6k/?t=uppslagsverk&q=tiggare>

Pettersson, A. (2014, 21 November). Kommunerna är skyldiga att bistå EU-migranterna: Jurist Lagen är tydlig – men det struntar kommunerna i. *Aftonbladet*. Hämtad från <http://www.aftonbladet.se/debatt/debattamnen/politik/article19898040.ab>

Rothstein, B. (2013, 28 December). ”Därför bör vi göra det förbjudet att ge till tiggare”. *Dagens nyheter*. Hämtad från <http://www.dn.se/debatt/darfor-bor-vi-gora-det-forbjudet-att-ge-till-tiggare/>

Zachariasson, H. (2014, 10 November). Forskare: Rädslan för fattigdom bakom tiggarförbud. *SVT Nyheter*. Hämtad från <http://www.svt.se/nyheter/inrikes/forskare-radslan-for-fattigdom-bakom-tiggarforbud>

Stenquist, V. (2013, 27 Juni). Tre miljoner läser Aftonbladet – varje dag. *Aftonbladet*. Hämtad från <http://www.aftonbladet.se/nyheter/article17029809.ab> <http://www.ne.se/s%C3%B6k/?t=uppslagsverk&q=tiggare>

Svt, Smålandsnytt. (2015, Maj). *Antitiggare tigger själva*. [Video]. Hämtad från <http://www.svt.se/nyhetsklipp/regionalt/smaland/article2903568.svt>

Källförteckning urval

Bieler, P. (2014, 10 December). Okunnigt om SD:s politik mot tiggeriet. *Aftonbladet*, sektion debatt, s. 6. Hämtad från databasen Retriever.

Blomerus, I., Grönfors, R., Gyllenbäck, M & Kai, D. (2013, 6 Januari). Ett förbud mot tiggeri slår mot de fattigaste: Debattörerna - Kritisera diskriminering i stället för att kriminalisera offren. *Aftonbladet*, sektion debatt, s. 6. Hämtad från databasen Retriever.

Brentlin, R. & Israelson, A. (2014, 9 December). SD ljuger om de romska tiggarna: Debattörerna - Partiet väljer att i sin kampanj medvetet bortse från fakta. *Aftonbladet*, sektion debatt, s. 6. Hämtad från databasen Retriever.

Calmfors, L. (2015, 7 Januari). Kan vi ge tiggarna jobb? *Dagens Nyheter*, sektion general, s. 5. Hämtad från databasen Retriever.

Dagens Nyheter. (2014, 29 Juli). Inga enkla lösningar. *Dagens Nyheter*, sektion Ledare, s. 4. Hämtad från databasen Retriever.

Edholm, L. & Scheller, E. (2014, 21 Januari). "Låt Rumänien betala notan". *Dagens Nyheter*, sektion debatt, s. 7. Hämtad från databasen Retriever.

Holmqvist, A. & Karlsson, P. (2015, 3 April). Varannan vill förbjuda tiggeri. *Aftonbladet*, sektion Tiggarna, s. 10-11. Hämtad från databasen Retriever.

Jomshof, R.&Bieler, P. (2014, 23 Maj). Alla som kommer hit bara för att tigga är organiserade. *Aftonbladet*, sektion debatt, s. 6. Hämtad från databasen Retriever.

Klerfors, R. (2014, 22 Februari). "Så kan vi bryta romernas tiggeri och utanförskap". *Dagens Nyheter*, sektion debatt, s. 6. Hämtad från databasen Retriever.

König Jerlmyr, A. (2015, 10 April). Regeringen måste ta tiggeriet på allvar. *Aftonbladet*, sektion debatt, s. 6. Hämtad från databasen Retriever.

Magnusson, C. (2014, 13 Augusti). "Förbjud gatutiggeriet för att minska risken för fattigdom". *Dagens Nyheter*, sektion debatt, s. 6. Hämtad från databasen Retriever.

Markovits, M. (2015, 2 April). Att förbjuda tiggeri löser inga problem: Stadsmissionen - EU borde ha en miniminivå för social trygghet. *Aftonbladet*, sektion debatt, s. 6. Hämtad från databasen Retriever.

Matache, R. (2014-02-08). Att tillåta tiggeri försvårar för romerna att integreras. *Dagens Nyheter*, sektion debatt, s. 6. Hämtad från databasen Retriever.

Paulsen, M., Schmidt, O. & Wikström, C. (2013, 3 April). "Romska tiggare är en europeisk angelägenhet". *Dagens Nyheter*, sektion Stockholm, s. 4. Hämtad från databasen Retriever.

Rothstein, B. (2013, 28 December). "Därför bör vi göra det förbjudet att ge till tiggare". *Dagens Nyheter*, sektion debatt, s. 6. Hämtad från databasen Retriever.

Solberg, E. (2013, 30 Mars). "Förbjud det organiserade tiggeriet på våra gator". *Dagens Nyheter*, sektion debatt, s. 4. Hämtad från databasen Retriever.